

Samenvatting Migratieradar T2

mei – augustus 2019

Ontwikkeling van
asiel-gerelateerde migratie

Migratie in beweging

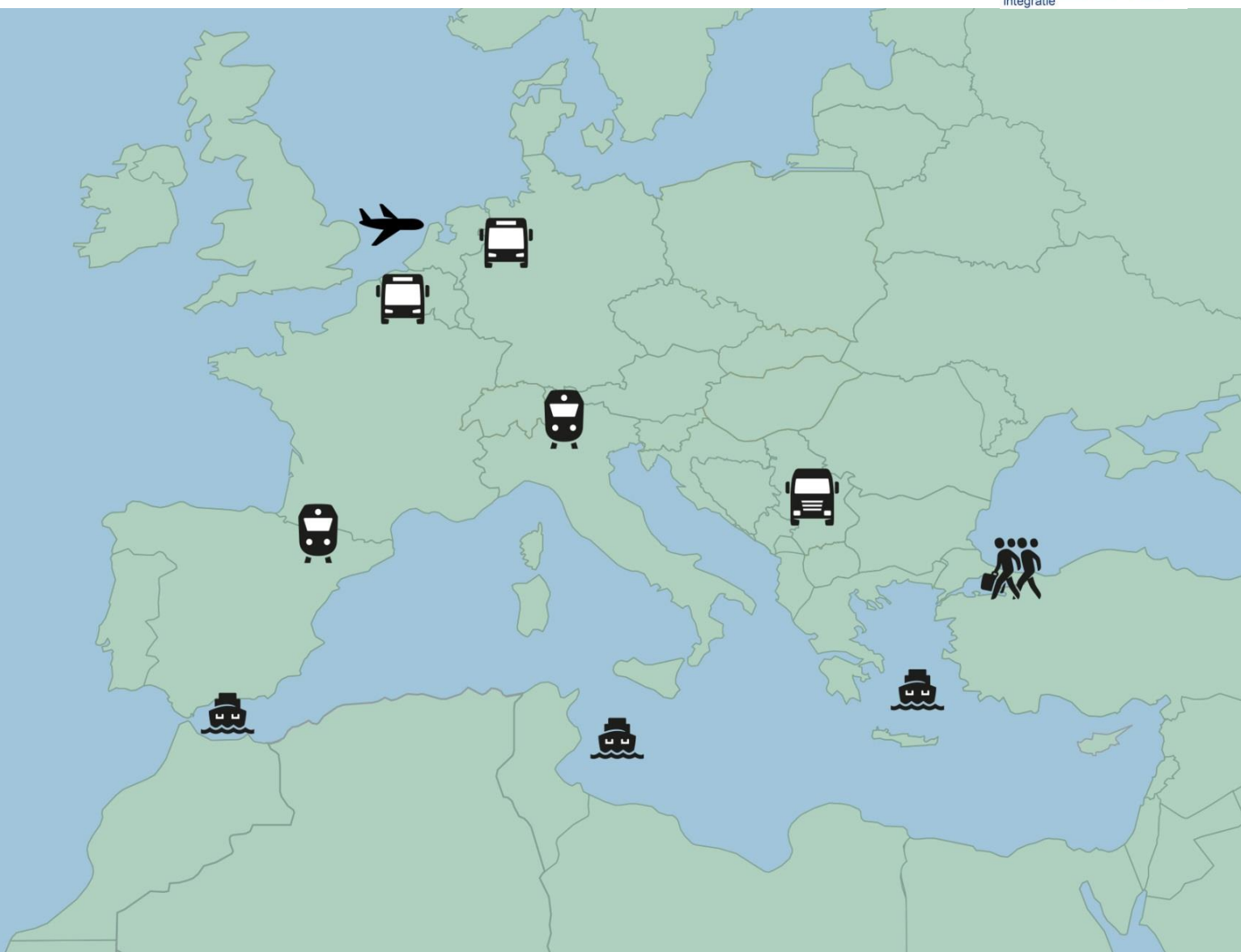
Europese Unie
het fonds voor asiel, migratie en
integratie

Koninklijke Marechaussee

Immigratie- en Naturalisatiedienst
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Colofon

Titel	Samenvatting Migratieradar T2. Ontwikkeling van asiel-gerelateerde migratie. mei-augustus 2019.
Inhoud	De samenvatting migratieradar is een analyseproduct, waarin het monitoren van asiel-gerelateerde migratie naar Nederland centraal staat. Per uitgave wordt op basis van een enquête een vijftal opvallende nationaliteiten geselecteerd waar dieper op ingegaan wordt. De gegevens uit het betreffende tertaal zijn aangevuld, ter vergelijking, met gegevens uit voorgaande maanden en uit dezelfde periode van een jaar eerder.
Rapportage	De samenvatting migratieradar is gebaseerd op data uit diverse databases (IND METis, IOM, UNHCR), mediaberichten, openbare Frontex gegevens, en openbare landeninformatie van IND/TOELT. De samenvatting migratieradar wordt eens per tertaal uitgebracht.
Samenwerking	De migratieradar is een analyseproduct van de afdeling Onderzoek & Analyse van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND/SUA/O&A), en is tot stand gekomen door samenwerking met de dienstverleningsafdeling TOELT (IND), de Koninklijke Marechaussee (KMar), Directie Regie Migratie (DRM), Directie Migratiebeleid (DMB), Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V), Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) en Buitenlandse Zaken (BZ) en Politie.

IND Onderzoek & Analyse
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Immigratie en Naturalisatiedienst
Rijnstraat 8 | 2515 XP | Den Haag
Postbus 16275 | 2500 BG | Den Haag

Inhoud

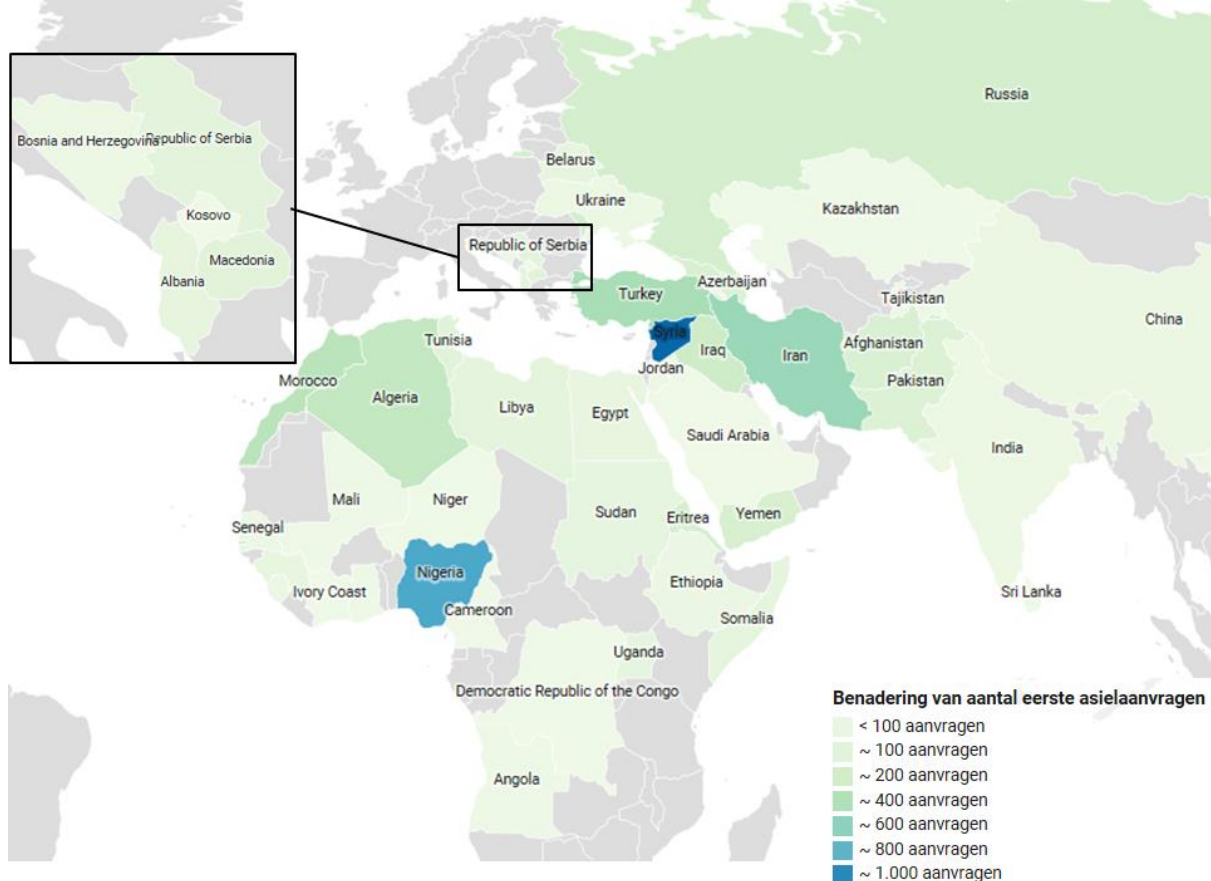
1. ASIELAANVRAGEN	4
1.1 EERSTE ASIELAANVRAGEN IN NEDERLAND.....	4
1.2 ASIELINSTROOM VANUIT VEILIGE LANDEN VAN HERKOMST.....	5
1.3 ASIELINSTROOM VANUIT VISUMVRIJE LANDEN	6
1.4 ASIELINSTROOM VAN ALLEENSTAANDE MINDERJARIGE VREEMDELINGEN.....	6
1.5 DUBLIN	7
2. OPVALLENDE NATIONALITEITEN	9
2.1 AFGHANISTAN	9
2.1.1 <i>Asielinstroom</i>	9
2.1.2 <i>Ontwikkelingen</i>	9
2.2 AZERBEIDZJAN	10
2.2.1 <i>Asielinstroom</i>	10
2.2.2 <i>Ontwikkelingen</i>	10
2.3 IRAN	11
2.3.1 <i>Asielinstroom</i>	11
2.3.2 <i>Ontwikkelingen</i>	11
2.4 NIGERIA	12
2.4.1 <i>Asielinstroom</i>	12
2.4.2 <i>Ontwikkelingen</i>	12
2.5 SYRIË	12
2.5.1 <i>Asielinstroom</i>	12
2.5.2 <i>Ontwikkelingen</i>	13
3. ROUTES EN ONTWIKKELINGEN IN OVERIGE LANDEN VAN HERKOMST	14
3.1 ROUTES.....	14
3.1.1 <i>Centraal Mediterrane route</i>	15
3.1.2 <i>Oostmediterrane route: aankomsten over zee</i>	15
3.1.3 <i>Oostmediterrane route: aankomsten over land</i>	15
3.1.4 <i>West-Balkanroute</i>	15
3.1.5 <i>Westmediterrane route</i>	15
3.2 BELANGRIJKSTE SOCIAAL-POLITIEKE ONTWIKKELINGEN IN DE REGIO'S	15
3.2.1 <i>Noord-Afrika</i>	15
3.2.2 <i>Sub-sahara, Niger</i>	19
3.2.3 <i>Oost-Afrika</i>	19
3.2.4 <i>Midden-Oosten</i>	21
3.2.5 <i>Latijns-Amerika</i>	24
3.2.6 <i>Balkan, Albanië</i>	25
3.2.7 <i>Oost-Europa, Moldavië</i>	26
4. (BELEIDS)ONTWIKKELINGEN	27
4.1 EUROPEES BELEID.....	27
4.2 NEDERLANDS BELEID.....	27

1. Asielaanvragen

1.1 Eerste asielaanvragen in Nederland

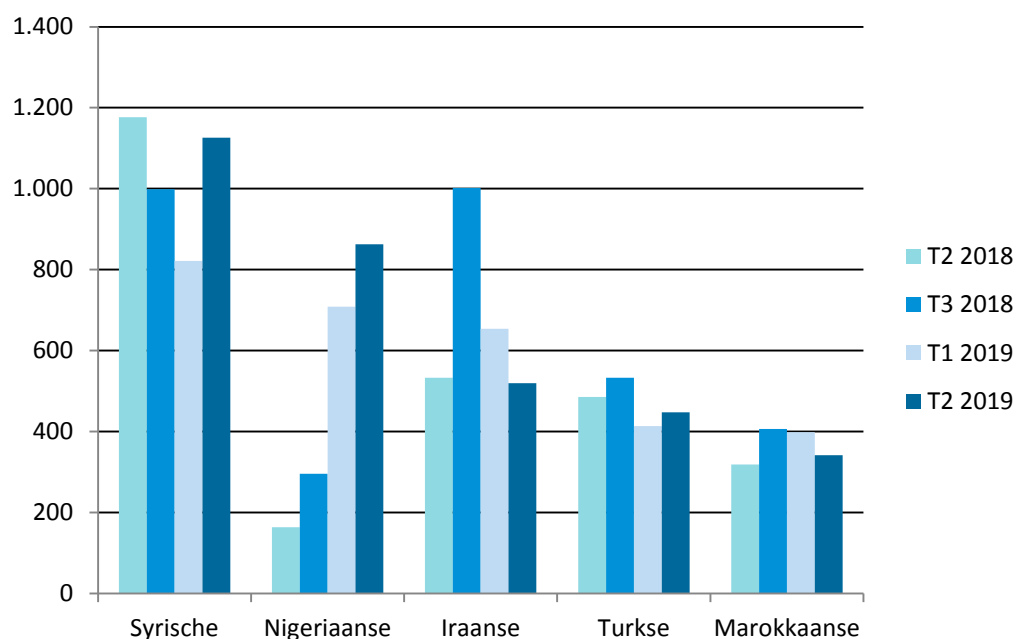
In het tweede tertaal van 2019 zijn ongeveer 7.200 eerste asielaanvragen ingediend in Nederland. Het aantal aanvragen is vergelijkbaar met het voorgaande tertaal, maar licht gestegen in vergelijking met een jaar geleden in dezelfde periode. De instroom lijkt vanaf november 2018 te stabiliseren met enkele fluctuaties door de maanden heen. In figuur 1.1 is een visueel overzicht te zien van de landen van herkomst van asielaanvragers in Nederland. De top 5 nationaliteiten die een asielaanvraag deden in Nederland waren Syrische, Nigeriaanse, Iraanse, Turkse en Marokkaanse (zie figuur 1.2).

Figuur 1.1 Landen van herkomst van eerste asielaanvragers in Nederland in T2 2019

Bron: Metis data-mei t/m augustus 2019, standmaand augustus 2019. Deze gegevens zijn exclusief hervestiging en relocatie. Afbeelding gemaakt met datawrapper.de

Figuur 1.2 Ontwikkeling per tertaal van de top 5 nationaliteiten van eerste asielaanvragen in Nederland

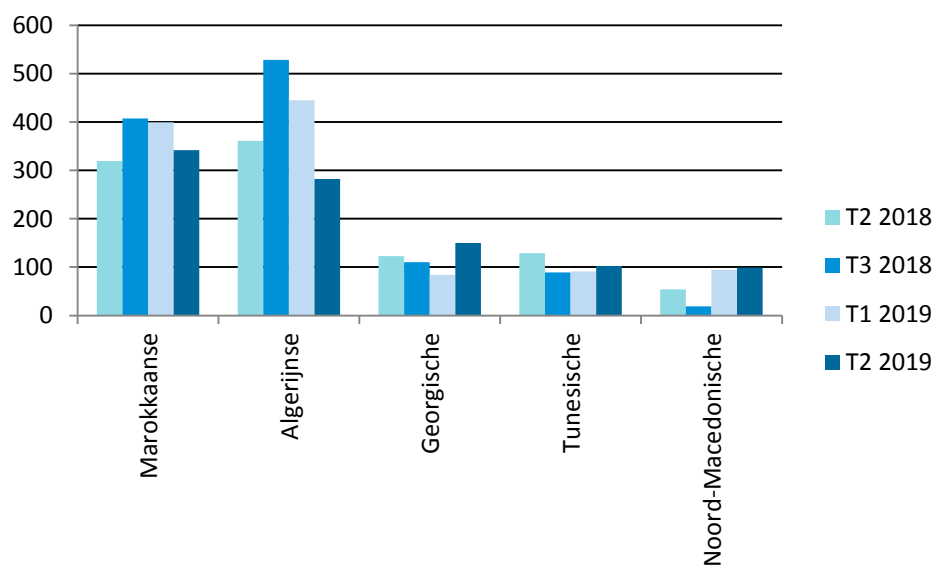

Bron: Metis data-extractie mei 2018 t/m augustus 2019, standmaand augustus 2019. Deze gegevens zijn exclusief hervestiging en relocatie. Top 5 is gebaseerd op T2 2019.

1.2 Asielinstroom vanuit veilige landen van herkomst

In het tweede tertaal van 2019 waren twee van de tien grootste groepen asielaanvragers afkomstig uit landen geplaatst op de lijst veilige landen van herkomst, te weten Algerijnen en Marokkanen. Het totaal aantal eerste asielaanvragen in tertaal 2 van onderdanen uit veilige landen (ongeveer 1.350) is gedaald in vergelijking met voorgaand tertaal en in vergelijking met vorig jaar in hetzelfde tertaal. De top 5 nationaliteiten uit veilige landen van herkomst waren de Marokkaanse, Algerijnse, Georgische, Tunesische en Noord-Macedonische (zie figuur 1.3).

Figuur 1.3 Ontwikkeling per tertaal van de top 5 nationaliteiten van eerste asielaanvragen in Nederland van onderdanen uit veilige landen van herkomst

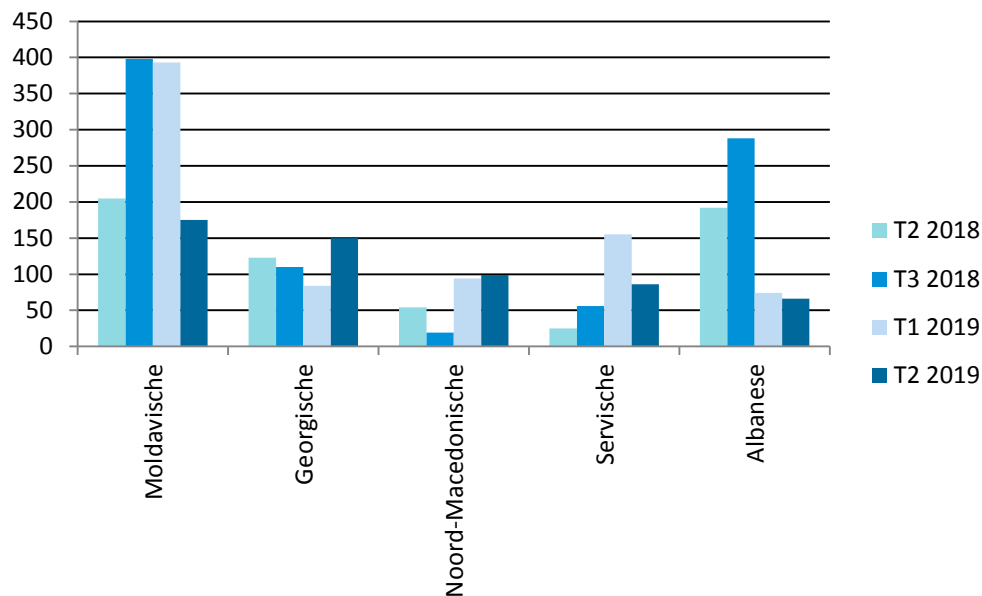
Bron: Metis data-extractie mei 2018 t/m augustus 2019, standmaand augustus 2019. Deze gegevens zijn exclusief hervestiging en relocatie. Top 5 is gebaseerd op T2 2019.

1.3 Asielinstroom vanuit visumvrije landen

In het tweede tertaal was één nationaliteit in de top tien nationaliteiten afkomstig uit een visumvrij land, te weten Moldaviërs.

De instroom van eerste asielaanvragen van burgers uit visumvrije landen (ongeveer 800) is ongeveer gelijk aan een jaar geleden in dezelfde periode. Wel is er een afname in vergelijking met de voorgaande tertalen. De top 5 nationaliteiten uit visumvrije landen waren Moldavische, Georgische, Noord-Macedonische, Servische en Albanese.

Figuur 1.4 Ontwikkeling per tertaal van de top 5 nationaliteiten van eerste asielaanvragen in Nederland van burgers uit visumvrije landen

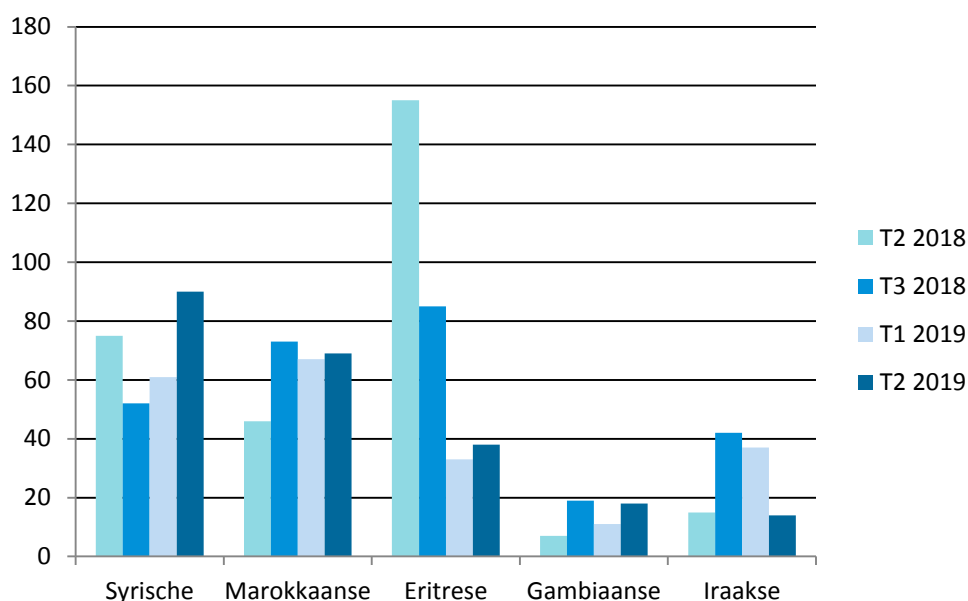

Bron: Metis data-extractie mei 2018 t/m augustus 2019, standmaand augustus 2019. Deze gegevens zijn exclusief hervestiging en relocatie. Top 5 is gebaseerd op T2 2019.

1.4 Asielinstroom van alleenstaande minderjarige vreemdelingen

In het tweede tertaal van 2019 zijn in totaal 330 eerste asielaanvragen door AMV'ers ingediend. Het totaal aantal asielaanvragen door AMV'ers is gedaald, zowel vergeleken met een tertaal eerder als met vorig jaar in dezelfde periode. De top 5 nationaliteiten onder alleenstaande minderjarige asielaanvragers waren Syrische, Marokkaanse, Eritrese, Gambiaanse en Iraakse (zie figuur 1.5).

Figuur 1.5 Ontwikkeling per tertaal van de top 5 nationaliteiten van eerste asielaanvragen door AMV'ers.

Bron: Metis data-extractie mei 2018 t/m augustus 2019, standmaand augustus 2019. Deze gegevens zijn exclusief hervestiging en relocatie. Top 5 is gebaseerd op T2 2019.

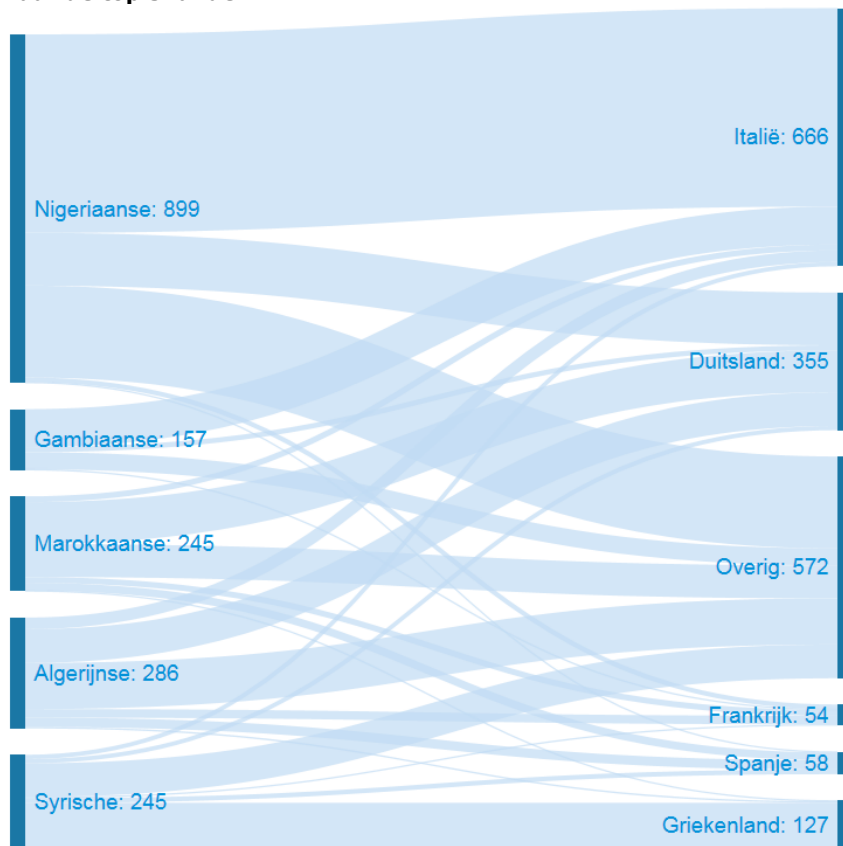
1.5 Dublin

Het totaal aantal verzonden Dublinclaims¹ in het tweede tertaal van 2019 (ongeveer 3.850) is gestegen in vergelijking met een jaar geleden in dezelfde periode, maar gedaald in vergelijking met voorgaande periode. In het eerste tertaal van 2019 zijn de meeste claims vanuit Nederland uitgezet naar Italië en Duitsland. Het aantal geregistreerde Dublinclaims naar Griekenland is gestegen, zowel in vergelijking met voorgaand tertaal als in vergelijking met vorig jaar in dezelfde periode.

In figuur 1.6 is voor de top 5 nationaliteiten te zien naar welke landen de claims verzonden zijn. Daarin valt op dat het grootste gedeelte van de Dublinclaims voor Nigerianen en Gambianen verzonden wordt naar Italië en het grootste gedeelte van de Dublinclaims voor Syriërs naar Griekenland. Dublinclaims voor Marokkanen en Algerijnen worden verzonden naar Duitsland en een groter aantal verschillende landen.

¹ In alle zaken met een claim-indicatie Griekenland, wordt een Dublinclaimprocedure opgevoerd (met claimland Griekenland). De IND verzendt echter slechts in beperkte mate claimverzoeken (voor niet-kwetsbare vreemdelingen) op grond van de aanbeveling van de Europese Commissie naar Griekenland. De claimverzoeken die niet naar Griekenland worden verzonden, worden na opvoering meteen weer afgesloten door de aanmeldbalie (zoals ook bij de West Balkan zaken). Slechts een deel van de geregistreerde claims wordt dus daadwerkelijk verzonden. Het achterliggende idee van deze registratie is dat er op deze manier wel een inzicht verschaft wordt in het aantal Dublinclaims dat verzonden had kunnen worden naar Griekenland. Nederland volgt de ontwikkelingen in Italië en beoordeelt op individuele basis Dublinzaken van gezinnen met minderjarige kinderen. Er is geen sprake van een beleidswijziging inzake het verzenden van Dublinclaims naar Italië. Er worden geen claims verzonden naar Hongarije. Omdat er in tegenstelling tot claims naar Griekenland ook nog geen begin is gemaakt met het verzenden van claims, zijn de registraties van de claims naar Hongarije in het geheel niet opgenomen in de Dublincijfers.

Figuur 1.6 Sankey-diagram van het in tertaal 2 verzonden Dublinclaims van de top 5 nationaliteiten naar de top 5 landen

Bron: Metis mei t/m augustus 2019, standdatum 2 september 2019. De zaken die nog openstaan zijn niet in deze grafiek opgenomen. De cijfers zijn niet te koppelen aan de instroomcijfers uit dezelfde periode en maken geen deel uit van een cohort. Figuur gemaakt via www.sankeymatic.com

2. Opvallende nationaliteiten

In dit hoofdstuk worden enkele nationaliteiten verder uitgelicht om inzicht te geven in de achtergrondkenmerken van bepaalde groepen asielaanvragers. De selectie van deze nationaliteiten is tot stand gekomen door middel van een enquête die gehouden is onder de lezers van de Migratieradar. Redenen om een bepaalde nationaliteit uitgelicht te willen zien hadden meestal te maken met een verhoogde instroom, ontwikkelingen in het land van herkomst of signalen met betrekking tot overlast. Vervolgens is door het Migratieradar-team, in overleg met de klankbordgroep, een selectie gemaakt van de in de enquête genoemde nationaliteiten. De informatie over ontwikkelingen in herkomstlanden is gebaseerd op openbare bronnen.

2.1 Afghanistan

2.1.1 Asielinstroom

Het aantal asielaanvragen van Afghanen in het tweede tertaal (ongeveer 150) laat een toename zien ten opzichte van voorgaand tertaal (+53, +56%) en ten opzichte van vorig jaar in dezelfde periode (+26, +13%). Dit lijkt met name verklaard te kunnen worden door de instroom in mei en augustus. Meer dan de helft (61%) van de mensen die zijn ingestroomd is man. Daarnaast valt op dat een derde van de instroom minderjarigen betreft en een derde is tussen 20 en 29 jaar. Een kwart (24%) van de minderjarigen is een AMV'er (8% van de totale instroom van Afghanen).

2.1.2 Ontwikkelingen

Onderhandelingen tussen de VS en de Taliban in Doha, Qatar, over de voorwaarden voor terugtrekking van manschappen uit Afghanistan door de VS werden gecontinueerd. In augustus 2019 vonden de 8^e en 9^e ronde van de besprekingen tussen die partijen plaats. Acceptatie van de deal door de twee partijen aan tafel, de Afghaanse regering en bevolking was onzeker. De Taliban hebben lang geweigerd om directe gesprekken aan te gaan met de Afghaanse regering, maar in juli 2019 vonden er voor het eerst gesprekken plaats tussen de Taliban enerzijds en Afghaanse officials en burgerrechtenactivisten, onder wie ook vrouwen, anderzijds.² (Grote) aanslagen in Kabul en elders door de Taliban gingen ondertussen door.³ Alhoewel het er begin september 2019 naar uitzag dat er een overeenkomst was bereikt tussen de VS en de Taliban, liet president Trump in een tweet van 7 september weten dat de deal was gecancelled. Nieuwe onderhandelingen op korte termijn worden dan ook niet verwacht. Burgers vrezen voor een toename van geweld.⁴ Op 17 augustus 2019 pleegde IS een grote aanslag tijdens een huwelijksfeest in Kabul met minstens 63 doden en 182 gewonden tot gevolg.⁵ De presidentsverkiezing vonden plaats op 28 september 2019.⁶ Ondanks dat er meer kandidaten zijn, gaat de strijd tussen zittend president Ghani en regeringsleider Abdullah. Tijdens de verkiezingen kwamen slechts twee miljoen mensen opdagen, van de 35 miljoen Afghanen. Zowel problemen bij stembureaus als dreigingen van de Taliban hebben waarschijnlijk geleid tot de lage opkomst. In totaal hebben de Taliban 68 aanvallen uitgevoerd, waarbij zeker vijf mensen omkwamen en tientallen mensen gewond raakten. Wie de president wordt, is nog niet duidelijk. De kiescommissie zegt dat de voorlopige resultaten niet voor 17 oktober verwacht worden, en de definitieve uitkomst pas op 17 november.⁷

² AAN, 4 februari 2019. 'Nothing is agreed until everything is agreed' - First steps in Afghan peace negotiations. <https://www.afghanistan-analysts.org/nothing-is-agreed-until-everything-is-agreed-first-steps-in-afghan-peace-negotiations/>; Aljazeera, 13 augustus 2019. 'Peace deal is near' - What we know so far about US-Taliban talks. <https://www.aljazeera.com/news/2019/05/taliban-talks-peace-afghanistan-190510062940394.html>; RFE-RL, 12 augustus 2019. Taliban: Afghan Peace Talks With U.S. 'Long And Useful'; Sides To Consult. <https://www.rferl.org/a/taliban-afghanistan-talks-end-both-sides-to-consult/30105119.html>

³ Asian News International, 13 juli 2019. 11 killed in Afghanistan hotel attack, Taliban claims responsibility. https://global.factiva.com/ha/default.aspx?mod=SavedSearch_SelectSearch#/?suid=156689906641107678218976909304; NRC, 7 augustus 2019. Veertien doden, bijna 150 gewonden bij aanslag Kabul. <https://www.nrc.nl/nieuws/2019/08/07/bijna-honderd-gewonden-bij-aanslag-kabul-a3969373>; VK, 29 juli 2019. Aanslag in Kabul in aanloop van verkiezingen laat machteloosheid Afghaanse regering zien. <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/aanslag-in-kabul-in-aanloop-verkiezingen-laet-machteloosheid-afghaanse-regering-zien~b62d0d86/>;

The Washington Post, 1 juli 2019. At least 27 dead in two Taliban attacks as Afghanistan peace talks continue. https://global.factiva.com/ha/default.aspx?mod=SavedSearch_SelectSearch#/?suid=156689906641107678218976909304

⁴ AAN (8 september 2019) Trump Ends Talks with the Taliban: What happens next?. <https://www.afghanistan-analysts.org/trump-ends-talks-with-the-taliban-what-happens-next/>

⁵ Al Jazeera, 18 augustus 2019. Afghanistan: Scores killed in Afghan wedding blast. <https://www.aljazeera.com/news/2019/08/afghanistan-scores-killed-kabul-wedding-blast-190818050258914.html>

⁶ AAN, 28 juli 2019. Afghanistan's 2019 elections (6) -Presidential campaign kicks off amid uncertainty. <https://www.afghanistan-analysts.org/afghanistans-2019-elections-6-presidential-campaign-kicks-off-amid-uncertainty/>

⁷ NOS, 29-09-2019, Bijzonder lage opkomst bij presidentsverkiezingen Afghanistan, <https://nos.nl/artikel/2303836-bijzonder-lage-opkomst-bij-presidentsverkiezingen-afghanistan.html>

UNAMA rapporteerde over de eerste helft van 2019 3812 burgerslachtoffers als gevolg van het conflict (1.366 doden en 2.446 gewonden). Een afname van 27% t.o.v. dezelfde periode in 2018 en het laagste aantal burgerslachtoffers over de eerste zes maanden van een jaar sinds 2012. Het aantal gewonden onder de burgerslachtoffers is in Q1 en Q2 van 2019 vergelijkbaar, terwijl in Q2 200 burgerdoden meer vielen dan in Q1.⁸ Percentueel zijn er veel meer burgerslachtoffers als gevolg van luchtacties in de eerste helft van 2019 t.o.v. eerste helft van 2018 (14% resp. 7% van het totale aantal), waarbij in 2019 de luchtacties resulteerden in 363 doden en 156 gewonden.⁹

Volgens UNHCR zijn in de periode 1 januari – 31 juli 2019 in totaal 4.198 geregistreerde Afghaanse vluchtelingen teruggekeerd uit het buitenland: 3.031 personen uit Pakistan, 1.106 uit Iran, en 61 uit andere landen. Dit is 59% lager dan het aantal teruggekeerde geregistreerde Afghaanse vluchtelingen in dezelfde periode in 2018.¹⁰ Het IOM geeft aan dat in de periode 1 januari – 10 augustus 2019 293.402 ongedocumenteerde Afghanen zijn teruggekeerd uit Iran en Pakistan (279.588 uit Iran en 13.814 uit Pakistan). Onder hen is ook een groot aantal gedeporteerden. De gemiddelde terugkeer per maand in T1 van dit jaar is vergelijkbaar met die in de maanden mei, juni en juli van dit jaar.¹¹

Volgens UNOCHA zijn er in de periode 1 mei – 22 augustus 2019 in Afghanistan 74.115 mensen door het conflict in het land zelf ontheemd geraakt.¹²

2.2 Azerbeidzjan

2.2.1 Asielinstroom

Het aantal asielaanvragen van Azerbeidzjanen in het tweede tertaal (ongeveer 140) laat een toename zien ten opzichte van vorig jaar in dezelfde periode (+36, +36%), maar afname in vergelijking met voorgaand tertaal (-20, -13%). De verhoogde instroom in 2019 deed zich vooral de eerste vijf maanden voor. In de zomermaanden neemt de instroom af en is het vergelijkbaar met de instroom van 2018. Er zijn iets meer mannen (60%) dan vrouwen (40%) ingestroomd. Ruim een derde (39%) van de instroom betreft minderjarigen. Er zijn geen AMV'ers ingestroomd. Het aantal eerste asielaanvragen in de EU+ in 2019 laat eenzelfde niveau en vergelijkbaar patroon zien als in 2018.

2.2.2 Ontwikkelingen

Er zijn geen recente ontwikkelingen die hier genoemd kunnen worden. Wel kunnen we een beschrijving geven van de huidige situatie waar mogelijke pushfactoren uit ontleend kunnen worden.

Human Rights Watch kwalificeert de mensenrechtensituatie in Azerbeidzjan als 'appalling'.¹³ Het land heeft volgens Freedom House een autoritair regime dat de afgelopen jaren de burgerlijke vrijheden heeft beperkt.¹⁴ Freedom House geeft Azerbeidzjan de kwalificatie 'not free', met een score van 11 uit 100.¹⁵

⁸ UNAMA, 30 juli 2019. Midyear update on the protection of civilians in armed conflict: 1 January to 30 June 2019. https://unama.unmissions.org/sites/default/files/unama_poc_midyear_update_2019_-_30_july_2019_english.pdf;
UNAMA, 24 april 2019. Quarterly report on the protection of civilians in armed conflict: 1 January to 31 March 2019.

https://unama.unmissions.org/sites/default/files/unama_protection_of_civilians_in_armed_conflict_-_first_quarter_report_2019_english.pdf

⁹ UNAMA, 30 juli 2019. Midyear update on the protection of civilians in armed conflict: 1 January to 30 June 2019. https://unama.unmissions.org/sites/default/files/unama_poc_midyear_update_2019_-_30_july_2019_english.pdf;

UNAMA, 15 juli 2018. Midyear update on the protection of civilians in armed conflict: 1 January to 30 June 2018. https://unama.unmissions.org/sites/default/files/unama_poc_midyear_update_2018_15_july_english.pdf

¹⁰ UNHCR, 31 juli 2019. Afghanistan: Voluntary Repatriation Response Snapshot 01 January - 31 July 2019.

<https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/70670.pdf>

¹¹ IOM, augustus 2019. Return of undocumented Afghans, Weekly situation report 04-10 August 2019.

https://afghanistan.iom.int/sites/default/files/Reports/iom_afghanistan-return_of_undocumented_afghans_-_situation_report_04-10_aug_2019.pdf

¹² UNOCHA, 25 augustus 2019. Afghanistan: Conflict induced Displacements (as of 25 August 2019) Actual displacement between 1 May 2019 and 4 August 2019 <https://www.humanitarianresponse.info/en/operations/afghanistan/idps>

¹³ <https://www.hrw.org/world-report/2019/country-chapters/azerbaijan>

¹⁴ <https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2019/azerbaijan>

¹⁵ <https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2019/azerbaijan>

Azerbeidzjan scoort relatief slecht op de Global Corruption Perceptions Index 2018 van Transparency International; Azerbeidzjan scoort 25 uit 100 punten en neemt wereldwijd de 152ste plek in (van 180).¹⁶ Het US State Department schrijft dat ondanks vooruitgang die geboekt wordt in het bestrijden van corruptie, er nog steeds veel signalen zijn van corruptie van overheidspersoneel op hoger niveau.¹⁷ Volgens Human Rights Watch werkt de Azerbeidzjaanse Orde van Advocaten niet onafhankelijk van de autoriteiten en worden mensenrechtenadvocaten lastig gevallen.¹⁸

Het US State Department schrijft dat marteling en mishandeling van arrestanten en gevangenen op grote schaal voorkomen binnen politie en justitie en veelal onbestraft blijft.¹⁹

Persvrijheid

De overheid heeft een sterke greep op de media. In 2017 is met nieuwe wetgeving de controle van de staat op online media verstevigd; het werd mogelijk websites te blokkeren zonder tussenkomst van de rechter. De autoriteiten maken gebruik van deze mogelijkheid. Daarnaast wordt volgens Freedom house ingebroken op sociale media en worden kritische journalisten (en hun familieleden) lastiggevallen, bedreigd en/of opgepakt.²⁰ Ook worden volgens het US State Department mensenrechtenactivisten die online actief zijn, lastiggevallen, bedreigd en opgepakt.²¹

LHBTI

Het hebben van een homoseksuele oriëntatie noch het verrichten van homoseksuele handelingen zijn strafbaar. Het algemene maatschappelijke klimaat ten opzichte van LHBT is echter negatief. LHBTI's krijgen te maken met discriminatie, zowel vanuit de maatschappij als van de kant van de autoriteiten.²² In de meest recente editie van de Rainbow-Europe ranking van ILGA-Europe scoort Azerbeidzjan met een score van 3 uit 100 als allerlaagste van de 49 beoordeelde Europese landen op het gebied van LHBTI-rechten.²³

2.3 Iran

2.3.1 Asielinstroom

Het aantal eerste asielaanvragen van Iraniërs (ongeveer 520) laat een afname zien in vergelijking met voorgaand tertiaal (-134, -20%), maar een vergelijkbaar niveau met een jaar geleden in dezelfde periode (-13, -2%). De sterk verhoogde instroom die zich in het afgelopen najaar voordeed, heeft zich niet doorgezet. De instroom lijkt sinds december 2018 gestabiliseerd met hier en daar een fluctuatie. De verhouding tussen mannelijke en vrouwelijke asielaanvragers is ongeveer gelijk. De meeste asielaanvragers vielen in de leeftijdscategorie 30-39 jaar. Ongeveer een kwart (23%) van de asielaanvragers is minderjarig, waarvan minder dan 5% een AMV'er is.

2.3.2 Ontwikkelingen

De mensenrechtensituatie in Iran is niet verbeterd. Bekende Iraniërs met veel volgers op Instagram (acteurs, atleten, modellen) werden opgeroepen door het veiligheidsapparaat en in sommige gevallen vervolgd vanwege de inhoud van geposte berichten.²⁴ Ook protesten tegen de verplichte hoofddoek leidden tot lange gevangenisstraffen (16-23 jaar). De aanklachten waren het aanzetten van mensen tot corruptie en prostitutie, samenzweren tegen de nationale veiligheid,

¹⁶ <https://www.transparency.org/cpi2018>

¹⁷ <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/03/AZERBAIJAN-2018-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf>

¹⁸ <https://www.hrw.org/world-report/2019/country-chapters/azerbaijan>

¹⁹ <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/03/AZERBAIJAN-2018-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf>

²⁰ <https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2019/azerbaijan> en <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/03/AZERBAIJAN-2018-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf>

²¹ <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/03/AZERBAIJAN-2018-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf>

²² <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/03/AZERBAIJAN-2018-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf>

²³ <https://travel.state.gov/content/travel/en/international-travel/International-Travel-Country-Information-Pages/Azerbaijan.html>

²⁴ <https://rainbow-europe.org/country-ranking> en https://www.ilga-europe.org/sites/default/files/Attachments/rainbowmap2019online_0_0.pdf

²⁴ Center for Human Rights in Iran, 16-08-2019, Iran Cracks Down on Instagram Celebrities as It Tightens Noose on Freedom of Speech and Expression, 22-08-2019, <https://www.iranhumanrights.org/2019/08/iran-cracks-down-on-instagram-celebrities-as-it-tightens-noose-on-freedom-of-speech-and-expression/>

propaganda tegen de staat en beledigen van het heilige.²⁵ Ook journalisten, filmmakers en wetenschappers werden veroordeeld tot gevangenisstraffen.

De Iraanse economie heeft steeds meer te lijden onder de Amerikaanse sancties. De werkloosheid stijgt, producten worden duurder, tekorten aan medicijnen nemen toe en er is sprake van een sterk dalende olie-export en krimpende economie. De rial is wel wat meer waard geworden: 190.000 voor een dollar een jaar geleden tegen ongeveer 120.000 voor een dollar nu.²⁶

De Luxemburgse minister van Buitenlandse Zaken waarschuwt voor een grote instroom in de EU van Afghanen uit Iran als de spanningen tussen Iran en de VS verder escaleren.²⁷ Recente cijfers over het vertrek van Afghanen vanuit Iran naar Afghanistan of Turkije lijken (nog) niet voorhanden.

2.4 Nigeria

2.4.1 Asielinstroom

Het aantal asielaanvragen van Nigerianen (863) is sterk gestegen, zowel vergeleken met dezelfde periode een jaar geleden als vergeleken met het tertaal hiervoor (respectievelijk +699, +426%; +154, +22%). Het betreffen met name doorreizigers vanuit Italië; de meeste Dublinclaims worden verzonden naar Italië. Het betreffen meer mannen (70%) dan vrouwen (30%) en de meeste asielaanvragers zijn tussen de 20 en 29 jaar oud. Bijna een vijfde (17%) van de asielinstroom betreft een minderjarige, welke allemaal met (een) ouder(s) zijn ingereisd.

2.4.2 Ontwikkelingen

De veiligheidssituatie in het noordwesten van Nigeria is de afgelopen tijd verslechterd. Dit heeft geresulteerd in een grote groep vluchtelingen richting Niger, waarbij het voornamelijk ging om vrouwen en kinderen. Het toenemend geweld in het gebied was geen gevolg van Boko Haram activiteiten, maar van een toename van het aantal ontvoeringen en gevechten tussen boeren en nomaden.²⁸

De UNHCR meldde dat er mensen terug naar Nigeria kwamen die in eerste instantie naar Niger waren gevlucht.²⁹ In juli 2019 richtte het IOM samen met de UNHCR en Heartland Alliance International een joint Task Force (*Anti-Trafficking Task Force* (ATTF)) op om mensenhandel in de staat Borno, in het noordoosten aan te pakken.³⁰

Het Mixed Migration Centre meldt dat er een akkoord is rondom het Abuja Action Statement tussen Nigeria, Niger, Kameroen en Chad. Het akkoord betreft acties om bescherming en de behoeften van vluchtelingen beter te waarborgen.³¹

2.5 Syrië

2.5.1 Asielinstroom

Het aantal asielaanvragen van Syriërs (1.126) laat een toename zien vergeleken met voorgaand tertaal (+304, +37%), maar is vergelijkbaar met een jaar geleden in dezelfde periode (-51, -4%). Het laat gedurende 2019 ongeveer eenzelfde verloop zien als in 2018.

²⁵ Center for Human Rights in Iran, 19-08-2019, Arrests, Prison Sentences Fail to Stem Growing Public Opposition to Iran's Mandatory Hijab Law, 22-08-2019, <https://www.iranhumanrights.org/2019/08/arrests-prison-sentences-fail-to-stem-growing-public-opposition-to-irans-mandatory-hijab-law/>

²⁶ The Arab Weekly, 20-07-2019, Indexes reveal Iran has one of the most 'miserable' economies in the world, 22-08-2019, <https://the arabweekly.com/indexes-reveal-iran-has-one-most-miserable-economies-world> en Aljazeera, 06-07-2019, The economic impact of US sanctions on Iran's streets, 22-08-2019, <https://www.aljazeera.com/blogs/middleeast/2019/07/economic-impact-sanctions-iran-streets-190706190053896.html>

²⁷ InfoMigrants, 08-07-2019, European politician warns US-Iran feud could prompt refugee influx, 22-08-2019, <https://www.infomigrants.net/en/post/18020/european-politician-warns-us-iran-feud-could-prompt-refugee-influx>

²⁸ Mixed Migration Center, Quarterly Mixed Migration Update: West Africa, Quarter 2 (July) 2019, <http://www.mixedmigration.org/wp-content/uploads/2019/07/qmmu-wa-q2-2019.pdf> geraadpleegd op 23-07-2019

²⁹ Mixed Migration Center, Quarterly Mixed Migration Update: West Africa, Quarter 2 (July) 2019, <http://www.mixedmigration.org/wp-content/uploads/2019/07/qmmu-wa-q2-2019.pdf> geraadpleegd op 23-07-2019

³⁰ IOM, Humanitarian Actors Establish First Anti-Trafficking Task Force in North-East Nigeria, 12 juli 2019, <https://www.iom.int/news/humanitarian-actors-establish-first-anti-trafficking-task-force-north-east-nigeria> geraadpleegd op 23-07-2019

³¹ MonthlyTrend Analysis West Africa, mei MMC

Er worden meer asielaanvragen door Syrische mannen ingediend (77%) dan door Syrische vrouwen (23%). Ongeveer een vijfde (21%) van de eerste asielaanvragen wordt ingediend door minderjarigen. Iets meer dan een derde (39%) van de minderjarigen is een AMV'er (8% van de totale instroom van Syriërs). Er is een toename van het aantal eerste asielaanvragen door Syrische AMV'ers vergeleken met voorgaande periodes.

2.5.2 Ontwikkelingen

Hoewel het Sotsji akkoord uit 2018 een aanval op de de-escalatiezone van Idlib in eerste instantie voorkwam, werd Idlib eind april/begin mei toch zwaar gebombardeerd door het Syrische leger, met behulp van Russische luchtsteun. Een staakt-het-vuren dat op 2 augustus tussen de strijdende partijen en Turkije, Rusland en Iran werd afgesproken, werd enkele dagen later geschonden. Langzaam verovert het Syrische leger de ene plaats na de andere in het zuiden van het gebied, waaronder de strategische plaats Khan Sheikhoun.³² Het Syrische regime heeft een 'humanitaire corridor' geopend vanwaar burgers Idlib aan de zuidkant (richting regeringsgebied) kunnen verlaten.³³

Volgens de VN zijn de laatste maanden 500 burgers omgekomen tijdens het Idlib-offensief en hebben 400.000 mensen hun huis ontvlucht. Medische infrastructuur en ambulances zijn veelvuldig aangevallen. In het gebied verblijven nog steeds ongeveer drie miljoen burgers. Beschietingen door de rebellen op het regeringsgebied leidden ongeveer 10.000 mensen op de vlucht en tot burgerdoden.³⁴ Bewoners trekken dieper het gebied in, richting Turkse grens. Turkije is echter niet van plan burgers of strijders uit het gebied toe te laten en wil potentiële vluchtelingen uit Idlib opvangen in kampen in Syrië zelf.³⁵

Na de herovering van de oppositiegebieden is in de buurlanden de druk op Syriërs om terug te keren toegenomen. Onder Syriërs in Turkije neemt de angst op uitzetting toe. Ook de publieke opinie lijkt zich tegen de aanwezigheid van de Syrische vluchtelingen te keren; volgens een peiling vindt 80 procent van de Turken dat alle 3,6 miljoen Syriërs moeten vertrekken.³⁶

De Turkse overheid heeft de registratie van Syrische vluchtelingen aan banden gelegd waardoor het moeilijker is geworden voor deze groep om bescherming te krijgen van de Turkse overheid. In de afgelopen weken werden in Istanbul controles uitgevoerd, waarbij duizenden irreguliere migranten uit de stad werden verwijderd. In dit proces vonden gedwongen uitzettingen naar Syrië plaats.³⁷

---

³² Al-Monitor, 09-08-2019, Syrian regime pays heavy price for two strategic towns in Hama, 23-08-2019, <https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2019/08/syria-hama-idlib-countryside-rebels-regimeopposition-truce.html>

³³ Aljazeera, 22-08-2019, Syria opens 'humanitarian corridor' for civilians to leave Idlib, 23-08-2019, <https://www.aljazeera.com/news/2019/08/syria-opens-humanitarian-corridor-civilians-flee-idlib-190822102051112.html>

³⁴ The New York Times, 20-08-2019, Syrian Forces Move Into Strategic Town, Tightening Grip on Rebels, 23-08-2019, <https://www.nytimes.com/2019/08/20/world/middleeast/syria-idlib-sheikhoun.html>

³⁵ Reuters, 22-08-2019, Syrian offensive puts Turkish troops and border plans in peril, 23-08-2019, <https://www.reuters.com/article/us-syria-security-turkey/syrian-offensive-puts-turkish-troops-and-border-plans-in-peril-idUSKCN1VC1PA>

³⁶ NRC, Uitzettingen leiden tot angst onder Syriërs, 2-8-2019, <https://www.nrc.nl/nieuws/2019/08/02/deportaties-lijden-tot-angst-onder-syriërs-a3968913>

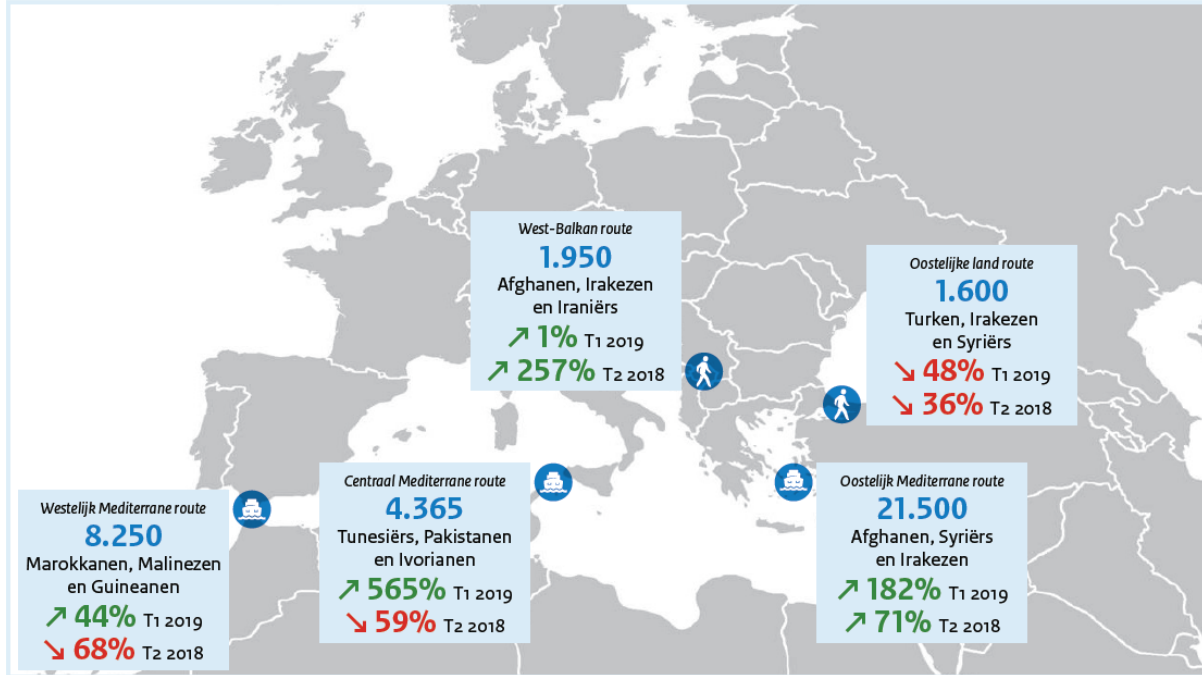
³⁷ The National, Syrian refugees in Istanbul nervous over raids, arrests by Turkish authorities, 17-07-2019, <https://www.thenational.ae/world/europe/syrian-refugees-in-istanbul-nervous-over-raids-arrests-by-turkish-authorities-1.887957> en Middle East Eye, Turkey departs hundreds of Syrian refugees to war-torn Idlib province, 22-07-2019, <https://www.middleeasteye.net/news/hundreds-syrian-refugees-deported-idlib-turkey>

3. Routes en ontwikkelingen in overige landen van herkomst

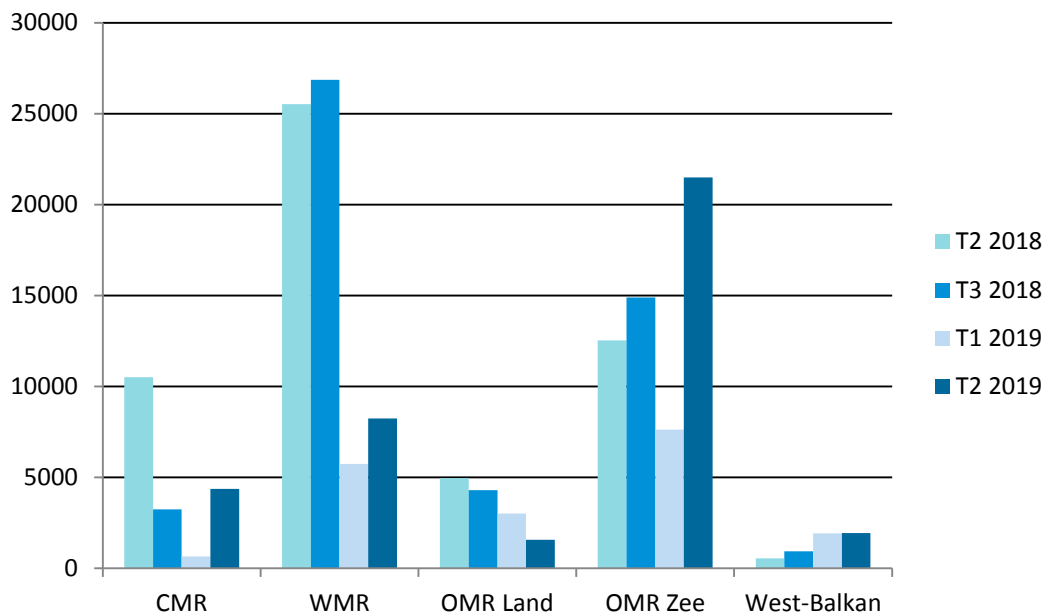
3.1 Routes

In het tweede tertiaal werden 37.630 irreguliere grensoverschrijdingen geregistreerd. Dit is een toename in vergelijking met voorgaand tertiaal (+18.650, +98%), maar een afname in vergelijking met een jaar geleden in dezelfde periode (-16.450, -30%).

Figuur 1.7 Aantal geregistreerde irreguliere grensoverschrijdingen in T2 2019

Figuur 1.8 Verloop van het aantal irreguliere grensoverschrijdingen op de verschillende routes

3.1.1 Centraal Mediterrane route

Het totaal aantal geregistreerde irreguliere grensoverschrijdingen over zee op de Centraal Mediterrane Route (4.365) is in het tweede tertaal met 565% gestegen ten opzichte van het eerste tertaal. Vorig jaar werden in het eerste en tweede tertaal gezamenlijk in totaal bijna 20.000 irreguliere grensoverschrijdingen geregistreerd ten opzichte van ruim 5.000 in 2019, een daling van 75% in 2019.

3.1.2 Oostmediterrane route: aankomsten over zee

Het totaal aantal geregistreerde irreguliere grensoverschrijdingen over zee op de Oostelijke Mediterrane route (21.500) is in het tweede tertaal met 182% gestegen ten opzichte van het eerste tertaal, en met 71% vergeleken met het 2^e tertaal vorig jaar. Wanneer de instroom van 2019 (jan-aug) wordt vergeleken met de instroom in 2018 in dezelfde periode is er een daling waarneembaar van 22%.

3.1.3 Oostmediterrane route: aankomsten over land

Het totaal aantal geregistreerde irreguliere grensoverschrijdingen over land op de Oostelijke Mediterrane route (1.600) is verder gedaald in vergelijking met voorgaand tertaal (-1.440, -48%) en in vergelijking met vorig jaar in dezelfde periode (-3.400, -68%). Hiermee is het totaal aantal geregistreerde irreguliere migranten (4.600) in 2019 (jan-aug) met 57% gedaald in vergelijking met een jaar geleden in dezelfde periode.

3.1.4 West-Balkanroute

Het totaal aantal geregistreerde irreguliere grensoverschrijdingen op de West-Balkanroute (1.950) is gestegen in vergelijking met een jaar geleden in dezelfde periode (+1.400, +257%), maar ongeveer gelijk gebleven aan het eerste tertaal (+20, +1%). Het totaal aantal geregistreerde irreguliere grensoverschrijdingen (3.900) in 2019 (jan-aug) is gestegen in vergelijking met een jaar geleden in dezelfde periode (+166%).

3.1.5 Westmediterrane route

Het totaal aantal geregistreerde irreguliere grensoverschrijdingen op de Westmediterrane Route over zee (8.250) is gestegen ten opzichte van voorgaand tertaal (+2.500, +44%), maar gedaald in vergelijking met een jaar geleden in dezelfde periode (-17.250, -68%). Hierbij gaat het enkel om aankomsten over zee naar het vaste land in Spanje. In andere rapportages kan het aantal hoger liggen, maar dit kan verklaard worden door het feit dat in dergelijke rapportages ook illegale grensoverschrijdingen naar de Spaanse Enclaves Ceuta en Melilla vanuit Marokko meegerekend worden.

3.2 Belangrijkste sociaal-politieke ontwikkelingen in de regio's

In deze paragraaf worden de belangrijkste sociaal-politieke ontwikkelingen in herkomstlanden beschreven. Deze informatie is gebaseerd op openbare bronnen.

3.2.1 Noord-Afrika

3.2.1.1 Algerije

De protesten in Algerije, ook wel Hirak genoemd, bleven ook na het aftreden van Bouteflika doorgaan. De demonstranten eisen nog steeds dat het machtsapparaat hervormd wordt. Het voorstel van interim-president Bensalah om een Nationale instantie voor dialoog en verzoening op te richten om de politieke impasse te doorbreken is door zowel de demonstranten als het leger afgewezen.³⁸ De verkiezingen in Algerije voor de opvolging van de weggestuurde president Bouteflika, die op 4 juli gehouden zouden worden, zijn uitgesteld omdat te weinig kandidaten zich hadden gemeld. Er is geen nieuwe verkiezingsdatum vastgesteld, wat tot gevolg heeft dat de interim-president langer aan de macht blijft dan de oorspronkelijke drie maanden, zoals de

³⁸ Al Monitor, *Mediation rejected as Algeria's portesters march on*, 05-08-2019, <https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2019/08/algeria-army-chief-reject-conditions-protesters-dialogue.html>

grondwet voorschrijft.³⁹ Het uitstellen van de verkiezingen bracht tienduizenden demonstranten op de been.

Een groot aantal politieke kopstukken is opgepakt vanwege verdenkingen van grootschalige corruptie. Onder hen zijn de voormalige premier Ahmed Ouyahia, een groot aantal ministers, de jongste broer van oud-president Bouteflika en twee chefs van de veiligheidsdiensten.^{40,41}

Algerije als transitland

De Spaanse politie heeft in mei een crimineel netwerk opgerold dat migranten uit Bangladesh, Pakistan, India en Sri Lanka naar Spanje bracht. Het netwerk regelde frauduleuze visa via de Algerijnse ambassade in India. De migranten vlogen met die visa naar Algerije. Vanuit Algerije staken de migranten de Algerijns-Marokkaanse grens over via de bergen en gingen per poot naar Spanje. In Spanje gaf het criminele netwerk hen valse documenten en regelde verschillende diensten voor de migranten, zoals het aanvragen van verblijfsvergunningen en schijnhuwelijken om het verblijf in Spanje te legitimeren.⁴²

Volgens het *Mixed Migration Centre* is Algerije, sinds de implementatie van migratiecontroles in Niger een transitland geworden voor migratie.⁴³

3.2.1.2 Marokko

In aanloop naar de inwerkingtreding van de heringevoerde militaire dienstplicht zijn de Marokkaanse autoriteiten begonnen met het selecteren van de eerste groep rekruten bestaande uit 15.000 mannen die per 1 september in dienst zullen treden. De dienstplicht heeft een duur van 12 maanden en de dienstplichtigen zullen een salaris ontvangen tussen de 1050 en 2100 dirham per maand.⁴⁴

Zoals in een eerdere editie van de Migratieradar is aangegeven zal met de herinvoering van de militaire dienstplicht onder andere meer werkgelegenheid gecreëerd worden onder Marokkaanse jongeren. Uit een onderzoek van de *Arab Barometer research network* en *BBC News Arabic* is gebleken dat momenteel meer dan 40% van de Marokkanen overweegt te emigreren. Onder de Marokkanen tussen de 18 en de 29 jaar oud wil maar liefst 70% emigreren. Uit het onderzoek blijkt dat hoofdzakelijk 'economische overwegingen' werden genoemd als drijvende factor.⁴⁵

Ter gelegenheid van het Suikerfeest, het 20-jarig jubileum van de Marokkaanse koning Mohammed VI en het Offerfeest heeft de Marokkaanse koning gratie verleend aan 5.869 gevangenen waaronder ook personen die gearresteerd en vastgezet werden tijdens protesten in Al-Hoceima en Jerada.⁴⁶

Marokko als transitland

---

³⁹ Deutsche Welle, *Algeria postpones presidential vote after contenders disqualified*, 02-06-2019 <https://www.dw.com/en/algeria-postpones-presidential-vote-after-contenders-disqualified/a-49007409>; Brookings, *the Cancellation of Algeria's Elections Is an Opportunity for Democratization*, 04-06-2019 <https://www.brookings.edu/blog/order-from-chaos/2019/06/04/the-cancellation-of-algerias-elections-is-an-opportunity-for-democratization/>; Al Monitor, *Mediation rejected as Algeria's portesters march on*, 05-08-2019, <https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2019/08/algeria-army-chief-reject-conditions-protesters-dialogue.html>

⁴⁰ Deutsche Welle, *Algeria: Said Bouteflika and two spy chiefs arrested*, 04-05-2019, <https://www.dw.com/en/algeria-said-bouteflika-and-two-spy-chiefs-arrested/a-48604645>

⁴¹ Deutsche Welle, *Algerian ex-PM Ahmed Ouyahia detained over corruption*, 12-06-2019, <https://www.dw.com/en/algerian-ex-pm-ahmed-ouyahia-detained-over-corruption/a-49167080> Arabnews, *Algeria's ex-police chief detained in corruption probe: state TV*, 05-07-2019 <http://www.arabnews.com/node/1521116/middle-east>

⁴² Europol, *Bangladeshi migrants forced to pay up to €20 000 each for an inhumane journey to Europe*, 03-05-2019, <https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/bangladeshi-migrants-forced-to-pay-to-%E2%82%AC20-000-each-for-inhumane-journey-to-europe>

⁴³ MTA West-Afrika mei

⁴⁴ Middle East Monitor, *Moroccan army to choose first batch for conscription Monday*, d.d. 19 augustus 2019, gevonden op: <https://www.middleeastmonitor.com/20190819-moroccan-army-to-choose-first-batch-for-conscription-monday/>

⁴⁵ Arab Barometer, *Arab Barometer V Morocco Country Report 2019*, gevonden op: https://www.arabbarometer.org/wp-content/uploads/ABV_Morocco_Report.pdf, BBC News, *The Arab world in seven charts: Are Arabs turning their backs on religion?*, d.d. 24 juni 2019, gevonden op: <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-48703377>

⁴⁶ Maroc.ma, *Eid Al Fitr: HM the King Pardons 755 Convicts*, d.d. 4 juni 2019, gevonden op: <http://www.maroc.ma/en/royal-activities/eid-al-fitr-hm-king-pardons-755-convicts>, Maroc.ma, *Throne Day: HM the King Pardons 4,764 People*, d.d. 29 juli 2019, gevonden op: <http://www.maroc.ma/en/royal-activities/throne-day-hm-king-pardons-4764-people>, Maroc.ma, *HM the King Pardons 350 People on Eid Al Adha*, d.d. 12 augustus 2019, gevonden op: <http://www.maroc.ma/en/royal-activities/hm-king-pardons-350-people-eid-al-adha>

Volgens de UNHCR is het aantal nieuw geregistreerde migranten in Marokko tussen januari en april 2019 met 52% gestegen ten opzichte van het aantal door de UNHCR geregistreerde migranten in dezelfde periode in 2018. Dit als gevolg van de toegenomen druk op de route naar Spanje via de Straat van Gibraltar.⁴⁷

Volgens schattingen van het IOM hebben dit jaar tot nu toe 15.000 personen Spanje bereikt en zijn er meer dan 200 personen omgekomen bij hun poging de oversteek van Afrika naar Spanje te maken. De Marokkaanse autoriteiten hebben eind juli 242 migranten uit Sub Sahara-Afrika gered die op rubberbootjes de Straat van Gibraltar probeerden over te steken.⁴⁸

3.2.1.3 Tunesië

De noodtoestand in Tunesië is op 2 augustus wederom verlengd voor de duur van één maand.⁴⁹

Op donderdag 27 juni vonden twee zelfmoordaanslagen plaats in de hoofdstad Tunis, waarbij een agent omkwam en zeven gewonden vielen. De aanslagen zijn opgeëist door Islamitische Staat.⁵⁰ Op 2 juli 2019 blies een militant zich op in Tunis. Hij zou het brein zijn geweest achter de dubbele zelfmoordaanslag op 27 juni.⁵¹

Op 25 juli 2019 is de Tunesische president Beji Caïd Essebsi overleden.⁵² Op dat moment is parlamentsvoorzitter Mohamed Ennaceur aangesteld als interim-president van Tunesië.⁵³ Hij zou binnen 45 tot 90 dagen presidentiële verkiezingen moeten uitschrijven.⁵⁴ Het Tunesische verkiezingscomité (ISIE) vervroegde hierop de presidentsverkiezingen naar 15 september.⁵⁵ De opkomst bij de eerste ronde van de presidentsverkiezingen was laag (45%), maar wel iets hoger dan bij de lokale verkiezingen vorig jaar (34%). Twee mannen die niets willen weten van de zittende macht hebben gewonnen: zakenman-weldoener Nabil Karoui en vooral de jurist Kaïs Saïed. Wie van beiden de in juli overleden president Béji Caïd Essebsi opvolgt blijkt in de tweede ronde, uiterlijk op 3 november te houden. De uitslag van deze eerste ronde zal echter al van invloed kunnen zijn op de parlamentsverkiezingen begin oktober.⁵⁶ De parlamentsverkiezingen worden op 6 oktober gehouden, waardoor er twee verkiezingscampagnes tegelijkertijd zijn met veel politieke rivaliteit doordat er meer dan 200 bestaande partijen zijn die geen absolute meerderheid alleen kunnen claimen.⁵⁷

Tunesië als transitland

UNHCR meldt dat er eind juni 2019 2.073 door de UNHCR geregistreerde vluchtelingen verblijven in Tunesië. Dit is een stijging van 38% ten opzichte van begin dit jaar (1.290 personen). Van hen

⁴⁷ UNHCR, UNHCR Update: Morocco February – May 2019, gevonden op: http://reporting.unhcr.org/sites/default/files/UNHCR%20Morocco%20Operational%20Update%20-%20February%20-%20May%202019_1.pdf

⁴⁸ Deutsche Welle, Morocco rescues 242 migrants in Mediterranean, d.d. 27 juli 2019, gevonden op: <https://www.dw.com/en/morocco-rescues-242-migrants-in-mediterranean/a-49766768>

⁴⁹ Jawhara FM, Prolongation de l'état d'urgence, d.d. 5-7-2019, <https://www.jawharafm.net/fr/article/prolongation-de-l-etat-d-urgence/90/69811> ; Tunisie Numérique, Businessnews, Le président de la République décrète l'état d'urgence, d.d. 2-8-2019, <https://www.businessnews.com.tn/le-president-de-la-republique-decrete-letat-d-urgence.520.89869.3>

⁵⁰ Reuters, One dead, several hurt in suicide bomber attacks in Tunisian capital, d.d. 27-6-2019 <https://www.reuters.com/article/us-tunisia-security/one-dead-several-hurt-in-suicide-bomber-attacks-in-tunisian-capital-idUSKCN1TS110>

⁵¹ Al Jazeera, Tunis attack: Wanted man blows himself up after police chase, d.d. 3-7-2019, <https://www.aljazeera.com/news/2019/07/tunisia-wanted-man-blows-police-chase-190703023031969.html>

⁵² Agence Tunis Afrique Presse, President Beji Caïd Essebsi passes away, d.d. 25-7-2019 <https://www.tap.info.tn/en/Portal-Top-News-EN/11672780-president-beji-caïd>

⁵³ Agence Tunis Afrique Presse, Décès de Caïd Essebsi: Mourou dirigera le parlement après l'investiture de Mohamed Ennaceur à la présidence par interim, 25-7-2019 <https://www.tap.info.tn/fr/Portail-Politique/11673630-décès-de-caïd>

⁵⁴ L'opinion, En Tunisie, le malaise du président Essebsi ajoute à la confusion pré-électorale, 30-06-2019 <https://www.lopinion.fr/edition/international/en-tunisie-malaise-president-essebsi-ajoute-a-confusion-pre-electorale-191209> ; The Arab Weekly, Tunisia says no 'power vacuum' despite president's illness, d.d. 28-6-2019 <https://theArabweekly.com/tunisia-says-no-power-vacuum-despite-presidents-illness>

⁵⁵ Le Figaro, *Nouveau Tunisie: la présidentielle avancée après le décès du chef de l'Etat*, 25-07-2019 <http://www.lefigaro.fr/flash-actu/tunisie-la-presidentielle-avancee-apres-le-deces-du-chef-de-l-etat-20190725> ; Kapitalis, *Tunisie : L'Instance des élections annonce le nouveau calendrier électoral*, 26-07-2019 <http://kapitalis.com/tunisie/2019/07/26/tunisie-linstance-des-elections-annonce-le-nouveau-calendrier-electoral/>

⁵⁶ De Volkskrant, Buitenstaanders maken korte metten met oude politiek in Tunesië, d.d. 16-09-2019, https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/buitenstaanders-maken-korte-metten-met-oude-politiek-in-tunisie~b8c5e820/?referer=https%3A%2F%2Fwww.google.nl%2Furl%3Fsa%3Dt%26rct%3D%26q%3D%26esrc%3Ds%26source%3Dweb%26cd%3D1%26ved%3D2ahUKewiY8L-80bAhWUFAKHUAAVgQFjAAegQIAhAB%26url%3Dhttps%253A%252F%252Fwww.volkskrant.nl%252Fnieuws-achtergrond%252Fbuitenstaanders-maken-korte-metten-met-oude-politiek-in-tunisie%7Eb8c5e820%252F%26usg%3DAQVvaw1zCOv_xYzTD2yKhQi3OuXT

⁵⁷ France 24, *Après le deuil national en Tunisie, "les prochaines élections s'annoncent tendues*, 28-07-2019, <https://www.france24.com/fr/20190728-tunisie-politique-election-presidentielle-essebsi-loi-electorale>

komen 1.064 personen uit Syrië. De anderen komen voornamelijk uit Eritrea, Ivoorkust, Somalië en Sudan.⁵⁸

Er zijn de afgelopen maanden verschillende boten met migranten aan boord gezonken bij de kust van Tunesië. In mei verdrongen ten minste 65 migranten, in juli 80, beide boten vertrokken vanuit Libië maar zijn bij de Tunesische kust gezonken.⁵⁹ In juni lag een schip met 75 migranten drie weken voor anker voor de kust van Tunesië. Na drie weken kreeg het schip toestemming van Tunesische autoriteiten om aan te meren.

3.2.1.4 Libië

Het offensief in West-Libië dat is begonnen op 4 april duurt nog steeds voort. De troepen van het Libische Nationale Leger (LNA) onder leiding van generaal Khalifa Haftar, met het uiteindelijke doel de hoofdstad Tripoli in te nemen, boekten enige winst in de eerste weken van het offensief, maar zijn sindsdien blijven steken aan de zuidelijke rand van de stad waarna de focus werd verplaatst naar het noorden.⁶⁰ Gezegd wordt dat Haftar zich zou hebben vergist in de kracht van de strijdende groeperingen die loyaal zijn aan de internationaal erkende interim-regering *Government of National Accord* (GNA) van premier Fayez al Serraj, die tot nu toe een doorbraak van het LNA in Tripoli hebben weten te voorkomen.⁶¹ Door de aanhoudende chaos in het land ziet IS de kans om vanuit het zuiden van het land op te trekken.⁶²

Momenteel zijn de strijdende partijen ver verwijderd van het vinden van een vreedzame oplossing, waarbij ze elkaar aanwijzen als schuldige voor het falen hiervan. Uit een in juni gepubliceerd rapport blijkt volgens de WHO dat er tijdens het offensief in West-Libië al meer dan 600 mensen gedood en meer dan 3.500 mensen gewond geraakt zijn. Onder de slachtoffers bevinden zich ook burgers. Volgens de UNHCR waren er eind juni bijna 94.000 mensen ontheemd vanwege de gevechten in de zuidelijke buitenwijken van Tripoli.⁶³

Op 4 augustus 2019 vond een luchtaanval plaats op een overheidsgebouw in het zuiden van Libië, in de stad Murzuq, waarbij 42 doden vielen. De VN houdt de strijdende groeperingen van Haftar verantwoordelijk voor de aanval.⁶⁴ Tijdens het Offerfeest werd een twee dagen durende wapenstilstand overeengekomen rondom Tripoli, daarna is de strijd weer hervat.⁶⁵

Libië als transit- en opvangland

Tijdens de piek van de vluchtelingen crisis in 2016 kwamen 181.000 migranten vanuit Libië in Italië aan. Sinds dit jaar is het aantal flink gedaald tot 2.144 migranten in juni 2019. De flinke daling hangt mogelijk samen met het afwenden van reddingsschepen door het Italiaanse ministerie van Binnenlandse Zaken. In juni dreigde premier al Serraj migranten vanuit Libië niet langer tegen te houden bij de oversteek naar Italië, nadat Italië een decreet heeft aangenomen waarmee

⁵⁸ UNHCR, *Operational update Tunisia*, juli 2019, <https://data2.unhcr.org/fr/documents/download/70304>

⁵⁹ UNHCR, UNHCR – 65 reported drowned after shipwreck off coast of Tunisia, 10-05-2019 <https://www.unhcr.org/news/press/2019/5/5cd5a74c4/unhcr-65-reported-drowned-shipwreck-coast-tunisia.html>; UNHCR, *UNHCR saddened by large loss of life in Tunisia shipwreck, calls for end to detention in Libya*, 04-07-2019, <https://www.unhcr.org/news/press/2019/7/5d1e3fa24/unhcr-saddened-large-loss-life-tunisia-shipwreck-calls-end-detention-libya.html>

⁶⁰ NRC, *42 doden bij luchtaanval in Libië*, d.d. 5 augustus 2019, gevonden op: <https://www.nrc.nl/nieuws/2019/08/05/42-doden-bij-luchtaanval-in-libie-a3969170>

⁶¹ Al-Monitor, *Battle for Tripoli appears destined to grind on in Libya*, d.d. 25 juni 2019, gevonden op: <https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2019/06/libya-tripoli-battle-hifter-sarraj-political-settlement.html>, Trouw, *De situatie in Libië wordt nu echt nijpend*, d.d. 22 mei 2019, gevonden op: <https://www.trouw.nl/nieuws/de-situatie-in-libie-wordt-nu-echt-nijpend~b050ea2a/?referer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2Furl%3Fsa%3D%26rct%3D%26q%3D%26esrc%3Ds%26source%3Dweb%26cd%3D1%26ved%3D2ahUKEwj-7af3yZPkAhVHsaQKHQPwD5wQFjAAegQIARAB%26url%3Dhttps%253A%252F%252Fwww.trouw.nl%252Fnieuws%252Fde-situatie-in-libie-wordt-nu-echt-nijpend%7E050ea2a%252F%26usg%3DAOVVawOIQ1vdHSnv7YkBDVpaskw>

⁶² De Volkskrant, *Libië dreigt migranten richting Europa niet langer tegen te houden als de gevechten voortduren*, d.d. 17 juni 2019, gevonden op: <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/libie-dreigt-migranten-richting-europa-niet-langer-te-houden-als-gevechten-voortduren~b5a022d4/>

⁶³ Al-Monitor, *Battle for Tripoli appears destined to grind on in Libya*, d.d. 25 juni 2019, gevonden op: <https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2019/06/libya-tripoli-battle-hifter-sarraj-political-settlement.html>

⁶⁴ NRC, *42 doden bij luchtaanval in Libië*, d.d. 5 augustus 2019, gevonden op: <https://www.nrc.nl/nieuws/2019/08/05/42-doden-bij-luchtaanval-in-libie-a3969170>

⁶⁵ VOA News, *Libya Officials: Fighting Around Tripoli Resumes, Truce Over*, d.d. 13 augustus 2019, gevonden op: <https://www.voanews.com/middle-east/libya-officials-fighting-around-tripoli-resumes-truce-over>

reddingschepen de kans lopen op een boete tot 50.000 euro wanneer zij geredde migranten aan wal brengen in Italië.⁶⁶

Op 2 juli werd er een bombardement uitgevoerd op een detentiecentrum in Tajoura, dichtbij Tripoli, waarbij ten minste 53 gedetineerden omkwamen.⁶⁷ In het detentiecentrum zaten ook migranten uit sub-Sahara Afrika die op hun weg naar Europa waren opgepakt.⁶⁸ De VN roept de Libische autoriteiten op tot het ontmantelen van alle detentiecentra voor vluchtelingen, daar de centra niet geschikt zijn om migranten in te huisvesten. De Libische minister van Binnenlandse Zaken, Fathi Basgagha, heeft laten weten dat drie detentiecentra in Misrata, Tajoura en Khoms zullen worden gesloten naar aanleiding van kritiek op het terugbrengen van migranten naar het gebombardeerde detentiecentrum in Tajoura. Andere organisaties vrezen dat met het sluiten van detentiecentra de overblijvende centra overbevolkt zullen raken.⁶⁹

Op 25 juli sloeg er een boot om voor de kust van Libië waarbij naar schatting 150 migranten omkwamen. Tot nu toe de ergste bootramp in 2019. De overlevenden zijn teruggebracht naar Libië.⁷⁰

3.2.2 Sub-sahara, Niger

De speciale VN rapporteur voor migrantenrechten meldde dat de onlangs genomen maatregelen van de Nigerese overheid – om de instroom van migranten beter te beheersen, een negatief gevolg had op de rechten van migranten in dat land. Door de genomen maatregelen werd migratie gecriminaliseerd en de bewegingsvrijheden ingeperkt.⁷¹

In april vluchtten circa 20.000 Nigerianen naar de Diffa regio in Niger toen in hun land het geweld toenam. Eind mei gaf de UNCHR aan dat er op dat moment ongeveer 250.000 personen (118.900 vluchtelingen, 104.300 ontheemden en 25.700 terugkeerders) zich in de Diffa regio bevonden. Eind mei bevonden zich ook circa 56.000 Malinese vluchtelingen in Niger, voornamelijk in het westelijk deel van het land. Voor dit deel geldt nog steeds de noodtoestand.⁷²

3.2.3 Oost-Afrika

3.2.3.1 Sudan

Het aantal mensen in Sudan (zowel Sudanezen als vluchtelingen) dat humanitaire hulp nodig heeft, is gestegen tot meer dan 8 miljoen. Dit heeft de maken met aanhoudende burgeronrust, een zich uitbreidende economische crisis, toenemende prijsstijgingen en gevechten in de regio Darfur en in de hoofdstad Khartoum. Door de stijgende grondstofprijzen, het tekort aan contanten en brandstof en de verstoring van basisdiensten zorgen ervoor dat mensen het moeilijk hebben, vooral binnenlandse ontheemden en vluchtelingen in het land.⁷³

De in voorgaande Migratieradar beschreven volksopstanden zijn in het afgelopen tertaal niet minder geworden. De opstanden gaan gepaard met veel geweld aan de kant van overheidstroepen, zelfs ziekenhuizen worden aangevallen. De demonstraties vonden door het hele

⁶⁶ De Volkskrant, *Libië dreigt migranten richting Europa niet langer tegen te houden als de gevechten voortduren*, d.d. 17 juni 2019, gevonden op: <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/libie-dreigt-migranten-richting-europa-niet-langer-tegen-te-houden-als-gevechten-voortduren~b5a022d4/>

⁶⁷ IOM, *Tripoli Update 21*, d.d. 30 juli 2019, gevonden op: https://displacement.iom.int/system/tdf/reports/DTM_Update-Tripoli_2019-07-30_FINAL.pdf?file=1&type=node&id=6345

⁶⁸ De Volkskrant, *Met het dodelijkste bombardement tot nu toe gaat de burgeroorlog in Libië een gevaarlijker fase in*, d.d. 3 juli 2019, gevonden op: <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/met-het-dodelijkste-bombardement-tot-nu-toe-gaat-de-burgeroorlog-in-libie-een-gevaarlijker-fase-in~b2270155/>

⁶⁹ BBC News, *Libya to close 'inhuman' migrant detention centres after outcry*, d.d. 2 augustus 2019, gevonden op: <https://www.bbc.com/news/world-africa-49203792>

⁷⁰ De Volkskrant, *Tientallen lichamen aangespoeld bij Libië: 'ergste tragedie op zee dit jaar'*, d.d. 25 juli 2019, gevonden op: <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/tientallen-lichamen-aangespoeld-bij-libie-ergste-tragedie-op-zee-dit-jaar~bc3a40eb/>

⁷¹ Mixed Migration Center, *Quarterly Mixed Migration Update: West Africa, Quarter 2 (July) 2019*, <http://www.mixedmigration.org/wp-content/uploads/2019/07/qmmu-wa-q2-2019.pdf> geraadpleegd op 23-07-2019

⁷² Mixed Migration Center, *Quarterly Mixed Migration Update: West Africa, Quarter 2 (July) 2019*, <http://www.mixedmigration.org/wp-content/uploads/2019/07/qmmu-wa-q2-2019.pdf> geraadpleegd op 23-07-2019

⁷³ Europese Commissie, *European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations, Sudan*, 08-07-2019 https://ec.europa.eu/echo/where/africa/sudan_en

land plaats.⁷⁴ Op 15 juli werd in Ethiopië een vredesoverleg gehouden en zijn de strijdende partijen tot een voorlopig akkoord gekomen waarbij overeen is gekomen dat de gewapende groeperingen betrokken zullen worden bij de verdere ontwikkeling van een overgangsregering.⁷⁵ Op 17 augustus 2019 ondertekenden de verschillende partijen een overeenkomst waarbij een nieuwe interim-regering werd gecreëerd die door burgers zal worden geleid.⁷⁶ Op 21 augustus heeft Tsjaad haar grens met onder andere Sudan gesloten om de instroom van vluchtelingen/migranten tegen te gaan.⁷⁷

Sudan als transitland

Sudan blijft een belangrijk opvang- en doorstroomland voor migranten uit de Hoorn van Afrika die op weg zijn naar Libië en/of Europa.⁷⁸ Sudan vangt meer dan 3 miljoen mensen op, zowel uit eigen land als uit omliggende landen.⁷⁹ Sudan heeft haar grensovergangen met Eritrea in juni weer opengesteld, na een overleg tussen de twee regeringen.⁸⁰

3.2.3.2 Eritrea

Ondanks de ondertekening van het akkoord met Ethiopië een jaar geleden (*Joint Declaration of Peace and Friendship*) heeft dit niet geleid tot een zichtbare verbetering van de levensomstandigheden van de gewone burger, en zijn er ook geen signalen dat er binnenkort iets zal veranderen. Volgens de VN rapporteur voor Eritrea zal voorlopig de uitstroom van Eritreeërs uit Eritrea voortduren zolang de mensenrechtensituatie in het land niet verbetert en de regering geen veranderingen implementeert met betrekking tot de basisvrijheden. Honderden mensen per maand blijven dan ook het land ontvluchten, zegt de rapporteur in haar jaarverslag aan de Mensenrechtencommissie van de VN.⁸¹

Nog steeds is de nationale dienstplicht een van de belangrijkste redenen voor migratie. De rapporteur sprak verder haar grote bezorgdheid uit over het voortgezette gebruik van onbepaalde en willekeurige detentie en verdwijningen.⁸²

Somalië en Djibouti stellen tegenwoordig goede relaties te onderhouden met de Eritrese overheid en weigerden in juli 2019 een resolutie te ondertekenen die het mandaat van de VN-rapporteur voor Eritrea zou verlengen. Echter door het ingrijpen van een aantal landen, waaronder Nederland werd het mandaat alsnog verlengd.⁸³

Het *Mixed Migration Center* meldt dat de grensovergangen met Ethiopië per april 2019 zijn gesloten door de Eritrese overheid. Dit zorgt niet voor een verminderde instroom richting Ethiopië - het afgelopen kwartaal werden er gemiddeld 250-300 grensoverschrijdingen per dag geregistreerd. Sudan heeft haar grensovergangen met Eritrea in het tweede kwartaal weer opengesteld, na een overleg tussen de twee regeringen.⁸⁴

De UNHCR besloot in mei 2019 Eritrese vluchtelingen naar een opvangkamp in Niger te sturen als onderdeel van een hervestigingsplan. De Eritrese overheid gaf aan dit besluit onaanvaardbaar te

⁷⁴ UN Office of the High Commissioner for Human Rights, *Bachelet urges Sudan to restore freedoms, investigate violations and move swiftly to civilian rule*, 03-07-2019 <https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=24785&LangID=E>

⁷⁵ Sudan Tribune, *FFC agree to include peace preamble in Sudan's interim constitutional declaration*, 15-07-2019 <http://www.sudantribune.com/spip.php?article67781>

⁷⁶ UN Security Council, *Security Council Press Statement on Sudan*, 21-08-2019, <https://www.un.org/press/en/2019/sc13927.doc.htm> geraadpleegd op 23-08-2019

⁷⁷ APA News, *Chad closes borders with Libya, Sudan, CAR*, 21-08-2019, <http://apanews.net/en/news/chad-closes-borders-with-libya-sudan-car>
⁷⁸ Mixed Migration Center, *Quarterly Mixed Migration Update: East Africa & Yemen*, Quarter 2 2019, <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/qmmu-eay-q2-2019.pdf>

⁷⁹ European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations, *Sudan*, 08-07-2019 https://ec.europa.eu/echo/where/africa/sudan_en

⁸⁰ Mixed Migration Center, *Quarterly Mixed Migration Update: East Africa & Yemen*, Quarter 2 2019, <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/qmmu-eay-q2-2019.pdf>

⁸¹ VOA, *UN Rapporteur: Eritrea Exodus Will Continue in Absence of Reforms*, 02-07-2019, <https://www.voanews.com/africa/un-rapporteur-eritrea-exodus-will-continue-absence-reforms>

⁸² VOA, *UN Rapporteur: Eritrea Exodus Will Continue in Absence of Reforms*, 02-07-2019, <https://www.voanews.com/africa/un-rapporteur-eritrea-exodus-will-continue-absence-reforms>

⁸³ Human Rights Watch, *UN Rights Body Maintains Scrutiny of Eritrea's Dire Rights Record* 12-07-2019 <https://www.hrw.org/news/2019/07/12/un-rights-body-maintains-scrutiny-eritreas-dire-rights-record>

⁸⁴ Mixed Migration Center, *Quarterly Mixed Migration Update: East Africa & Yemen*, Quarter 2 (July) 2019, <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/qmmu-eay-q2-2019.pdf>

vinden. De regering gaf verder aan dat er migranten vrijwillig terugkeerden uit Libië en dat de UNHCR snel met een plan moest komen voor een geschikte opvangregeling.⁸⁵

3.2.4 Midden-Oosten

3.2.4.1 Jemen

Politieke- en veiligheidssituatie

In juni 2019 zijn de Verenigde Arabische Emiraten begonnen hun militaire aanwezigheid in coalitie onder leiding van Saoedi Arabië te verminderen. De afgelopen vier jaar heeft Saoedi Arabië in het conflict in Jemen sterk geleund op de VAE met betrekking tot luchtaanvallen, inlichtingenwerk, grondoperaties en het trainen van anti-Houthi eenheden. De VAE besloot tot terugtrekking in verband met de toegenomen spanningen tussen Iran en de VS.⁸⁶ De VAE vrezen zelf steeds meer risico te lopen om het slagveld te worden in een groter wordend conflict.⁸⁷

Sinds het Hodeidah deal eind 2018 was er een staakt-het-vuren afgekondigd in Hodeidah. Echter dit staakt-het-vuren is in half mei 2019 weer geschonden door oploeiende gevechten tussen de Houthi's en de Saoedisch coalitie, nadat de Houthi's de verantwoordelijkheid geclaimd hadden voor een drone-aanval op twee olie Saoedische pompinstallaties.⁸⁸ Volgens de deal zouden de Houthi's en de coalitietroepen zich moeten terugtrekken.⁸⁹ Ook behelst de deal, naast de terugtrekking van de strijdende partijen uit Hodeidah en de Houthi's uit Sana'a ook de uitwisseling van krijgsgevangenen en de het vrijgeven van de vlieghaven in Sana'a.⁹⁰

Eind juni 2019 beschuldigde President Abdrabu Mansur Hadi de speciale VN-gezant Martin Griffiths ervan partij te trekken voor de Houthi's. De Houthi's zouden volgens Hadi de controle in Hodeidah hebben overgedragen aan troepen die loyaal aan hen waren hetgeen de VN oogluikend zou hebben toegelaten.⁹¹

Begin juli 2019 zijn de coalitietroepen waaronder de VAE begonnen met de terugtrekking in Hodeidah begonnen.

Op 1 augustus 2019 hebben de Houthi's meerdere raketaanvallen uit op doelen in Aden, waarbij minstens 49 doden vielen. Een van de aanvallen was op een militaire parade. De Jemenitische Hadi-regering stelt dat de Houthi's bij deze aanvallen gesteund zijn door andere groeperingen zoals Al-Qaida en IS maar ook de Iraanse regering. Op 10 augustus 2019 hebben Zuidelijke separatisten, de Southern Transitional Council (STC), gesteund door de Verenigde Arabische Emiraten, het presidentiële paleis van de internationaal erkende regering in Aden ingenomen. Omdat de havenstad Aden een belangrijk punt is voor de aanvoer van graan en brandstof en het de afgelopen jaren een relatief stabiele situatie kende, dreigt er opnieuw een ernstige situatie te ontstaan.^{92 93}

Humanitaire situatie

Volgens een VN rapport uitgebracht in juni 2019, zouden er de afgelopen 5,5 jaar 7500 kinderen zijn gedood als gevolg van luchtaanvallen, raketaanvallen, gevechten, zelfmoordaanslagen, mijnen en andere explosieven. In de periode 1 juli 2019-13 juli 2019 waren er 2.123 huishoudens ontheemd geraakt (12.738 individuen).⁹⁴

⁸⁵ Mixed Migration Center, *Quarterly Mixed Migration Update: East Africa & Yemen*, Quarter 2 2019, <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/qmmu-eay-q2-2019.pdf>

⁸⁶ International Crisis Group, *Yemen*, juni 2019, <https://www.crisisgroup.org/crisiswatch/june-2019#yemen>

⁸⁷ Middle East Eye, *The UAE's Yemen withdrawal leaves Saudi Arabia exposed*, 22 juli 2019, <https://www.middleeasteye.net/opinion/how-will-riyadh-cope-uae-yemen-withdrawal>

⁸⁸ Reuters, *Fighting grips Yemen's Hodeidah port, complicating peace moves*, 15 mei 2019, <https://www.reuters.com/article/us-yemen-security/fighting-grips-yemens-hodeidah-port-complicating-peace-moves-idUSKCN1SL09C>

⁸⁹ Al Jazeera, *UAE reduces military forces in Yemen amid Gulf tensions: Report*, 28 juni 2019, <https://www.aljazeera.com/news/2019/06/uae-reduces-military-forces-yemen-gulf-tensions-report-190628091853545.html>

⁹⁰ The National, *Yemen's government to resume talks with the UN*, 30 juni 2019, <https://www.thenational.ae/world/yemen-s-government-to-resume-talks-with-the-un-1.880897>

⁹¹ The National, *Yemen's government to resume talks with the UN*, 30 juni 2019, <https://www.thenational.ae/world/yemen-s-government-to-resume-talks-with-the-un-1.880897>

⁹² De Volkskrant, *Nieuw front dreigt in door oorlog verscheurd Jemen na inname presidentieel paleis in Aden*, 11 augustus 2019, <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/nieuw-front-dreigt-in-door-oorlog-verscheurd-jemen-na-inname-presidentieel-paleis-in-aden~be65090d/>

⁹³ Independent, *Southern Yemen separatists seize presidential palace, tearing coalition apart and sparking fears of new war*, 10 augustus 2019, <https://www.independent.co.uk/news/world/middle-east/yemen-news-separatists-war-aden-presidential-palace-abu-dhabi-a9051691.html>

⁹⁴ DTM-IOM Displacement Matrix, *IOM Yemen: Rapid displacement tracking 1 to 13 July*, <https://displacement.iom.int/system/tdf/reports/15%20July%202019%20Rapid%20Displacement%20Tracking%20Report.pdf?file=1&type=node&id=6238>

3.2.4.2 Turkije

Nadat İmamoğlu de eerste burgemeestersverkiezing van 31 maart 2019 als winnaar uit de bus kwam, verklaarde Erdoğan de overwinning van İmamoğlu echter ongeldig en beschuldigde de oppositie van fraude en steun aan terrorisme.⁹⁵ De Hoge Kiesraad bepaalde vervolgens onder druk van de AKP-regering dat er nieuwe burgemeestersverkiezingen gehouden moesten worden.⁹⁶ Op 23 juni 2019 won kandidaat Ekrem İmamoğlu van de oppositiepartij CHP de burgemeestersverkiezing in Istanbul voor de tweede keer.

Istanbul is een belangrijke stad, zowel politiek als economisch. Het bestuur over Istanbul wordt gezien als een belangrijke stap naar uiteindelijk het bestuur over heel Turkije. Erdoğan, die zelf burgemeester van Istanbul was, daarna de overstap maakte naar het premierschap en daarna naar het presidentschap in Ankara, vreest dat de oppositie verder de macht zou kunnen krijgen in Turkije.⁹⁷ Pogingen van Erdoğan de oppositie tijdens deze verkiezingen te verzwakken en te beschuldigen van fraude en terrorisme, blijken een averechts effect op de uitslag te hebben gehad.

Gülen

Begin juli 2019 heeft de Turkse overheid opdracht gegeven voor de arrestatie van 176 militaire functionarissen op verdenking van banden met de Gülenbeweging. Volgens de Turkse Minister van Binnenlandse Zaken, Süleyman Soylu, zijn er in 2019 tot nu toe 9.903 anti-FETÖ operaties uitgevoerd.

In juni 2019 veroordeelde een rechtbank in Ankara 151 Gülen-verdachten tot levenslange gevangenisstraf wegens betrokkenheid bij de coup van 2016. De veroordeling van 128 van hen voor "schending van de grondwet" en "poging tot moord op de president", leidt tot een zwaarder regime in de gevangenis.⁹⁸

Turkije als opvang- en transitland

In de afgelopen tijd verscherpt de houding van de bevolking en het beleid tegenover de met name Syrische vluchtelingen in Turkije. De Turkse overheid heeft de registratie van Syrische vluchtelingen aan banden gelegd waardoor het moeilijker is geworden voor deze groep om bescherming te krijgen van de Turkse overheid. In de afgelopen weken werden in Istanboel controles uitgevoerd, waarbij duizenden irreguliere migranten uit de stad werden verwijderd. In dit proces vonden gedwongen uitzettingen naar Syrië plaats.⁹⁹

3.2.4.3 Jordanië

Op 4 augustus 2019 waren er ruim 660.000 Syrische vluchtelingen geregistreerd in Jordanië, waarvan 123.000 in kampen en 537.000 buiten kampen. Deze situatie is vergelijkbaar met het voorgaande tertaal.¹⁰⁰

Sinds het openen van de Jaber/Nassib-grenspost tussen Jordanië en Syrië zouden ongeveer 20.000 Syriërs zijn teruggekeerd, van wie 14.000 in 2019. De meeste Syriërs willen echter niet terug vanwege de dienstplicht en het gebrek aan 'services and opportunities'.¹⁰¹ Sinds 2016 zijn er meer dan 146.000 werkvergunningen verstrekt aan Syriërs.¹⁰²

⁹⁵ Hürriyet Daily News, *300,000 operations held against against terrorists: Interior Minister*, 16-07-2019, <http://www.hurriyetaidailynews.com/300-000-operations-held-against-terrorists-interior-minister-144992>

⁹⁶ The New York Times, *Turkey orders new election for Istanbul Mayor, in setback for opposition*, 06-05-2019, <https://www.nytimes.com/2019/05/06/world/europe/turkey-istanbul-mayor-election.html>

⁹⁷ Economist, *A re-election in Istanbul tests Presidents Erdogan's power*, 22-06-2019, <https://www.economist.com/europe/2019/06/22/a-re-election-in-istanbul-tests-president-erdogans-power>

⁹⁸ France24, *Turkish court sentences 151 to life in prison over failed 2016 coup*, 20-06-2016, <https://www.france24.com/en/20190620-turkey-court-sentences-24-life-prison-failed-2016-coup>

⁹⁹ The National, *Syrian refugees in Istanbul nervous over raids, arrests by Turkish authorities*, 17-07-2019, <https://www.thenational.ae/world/europe/syrian-refugees-in-istanbul-nervous-over-raids-arrests-by-turkish-authorities-1.887957> en Middle East Eye, *Turkey departs hundreds of Syrian refugees to war-torn idlib province*, 22-07-2019, <https://www.middleeasteye.net/news/hundreds-syrian-refugees-deported-idlib-turkey>

¹⁰⁰ UNHCR, 04-08-2019, *Syria Regional Refugee Response Jordan*, 15-08-2019, <https://data2.unhcr.org/en/situations/syria/location/36>

¹⁰¹ The Jordan Times, 05-07-2019, *20,000 Syrians have returned home since border reopening* — UNHCR, 15-08-2019, <http://www.jordantimes.com/news/local/20000-syrians-have-returned-home-border-reopening-%E2%80%94-unhcr>

¹⁰² UNHCR, July 2019, *Jordan Fact Sheet*, 22-08-2019, <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/70665.pdf>

3.2.4.4 Libanon

Op 31 juli 2019 waren ruim 926.000 Syrische vluchtelingen geregistreerd in Libanon, verdeeld over ongeveer 211.000 huishoudens. Een lichte afname in vergelijking met eind maart 2019.¹⁰³

In Libanon lijkt de druk te worden opgevoerd op Syriërs om te vertrekken naar Syrië. Zo kunnen werkgevers die illegale Syriërs in dienst hebben nu een boete krijgen, maar een Libanese onderzoeker betwijfelt of dit leidt tot terugkeer naar Syrië.¹⁰⁴ Eind juli/begin augustus zijn ongeveer duizend Syriërs teruggekeerd naar Syrië.¹⁰⁵ Redenen voor Syriërs om niet terug te willen keren zijn angst voor de dienstplicht, arrestaties en het ontbreken van basisvoorzieningen als schoon water, onderwijs en gezondheidszorg.¹⁰⁶

De Libanese Supreme Defense Council heeft in het voorjaar een decreet uitgevaardigd waar staat dat Syriërs die zonder geldige documenten na 24 april Libanon inreizen, worden uitgezet. In de maand mei zouden 300 Syriërs zijn uitgezet uit Libanon.¹⁰⁷ Ook kunnen Syrische kinderen die niet geboren zijn in Libanon en jonger zijn dan 15 jaar geen legaal verblijf meer krijgen op grond van de Libanese sponsor van hun ouders.¹⁰⁸

3.2.4.5 Irak

IS lijkt steeds actiever te worden in Irak (en Syrië). Naar schatting zijn er tussen de 14.000 en 18.000 IS-strijders actief in deze landen. Zij houden zich bezig met het vermoorden van mensen, plegen van zelfmoordaanslagen, het verbranden van oogsten, afpersen, kidnappen voor losgeld.¹⁰⁹

Terugkeer

De IOM Iraq DTM Return Index, Findings Round Four, uit juli 2019 met gegevens uit maart en april 2019 vermeldt dat het aantal terugkeerders opnieuw is gestegen, maar het aantal terugkeerders dat verblijft in ernstige of slechte omstandigheden is ook gestegen.¹¹⁰ Het totale aantal IDP's bedroeg eind juni 1.607.148 personen.¹¹¹ Ongeveer 300.000 van hen komen uit Mosul. Voor hen is twee jaar na dato terugkeer nog steeds een probleem vanwege gebrek aan huizen en gebrek aan nieuwe documenten die verloren gegane documenten moeten vervangen.¹¹²

Minderheden in het noorden van Irak als de Yezidi's en de Shabak hebben vooralsnog angst om terug te keren naar hun oorspronkelijke woonplaats van vóór de komst van IS in 2014 vanwege de slechte veiligheidssituatie, verwoeste landbouwgrond en gebrekkige water- en elektriciteitsvoorzieningen.¹¹³

Irak als opvangland

Op 31 juli 2019 bijna 229.000 Syrische vluchtelingen geregistreerd in Irak, verdeeld over 68.561 huishoudens.¹¹⁴ Dit is een kleine afname in vergelijking met eind april.

¹⁰³ UNHCR, 31-07-2019, Syria Regional Refugee Response Lebanon, 20-08-2019, <https://data2.unhcr.org/ar/situations/syria/location/71>

¹⁰⁴ The Arab Weekly, 25-07-2019, Lebanon ups pressure on Syrian refugees to return, 20-08-2019, <https://theArabweekly.com/lebanon-ups-pressure-syrian-refugees-return>

¹⁰⁵ AsiaNews.it, 04-08-2019, Caritas Lebanon: repatriation of a few thousand Syrian refugees "a drop in the ocean", 20-08-2019, <http://www.asianews.it/news-en/Caritas-Lebanon:-repatriation-of-a-few-thousand-Syrian-refugees-a-drop-in-the-ocean--46720.html>

¹⁰⁶ Oxfam, 05-08-2019, Returning to Syria still "a distant dream" for refugees, 20-08-2019, <https://www.oxfamamerica.org/explore/stories/returning-syria-still-distant-dream-refugees/>

¹⁰⁷ Foreign Policy, 14-08-2019, Time Is Running Out for Syrians in Lebanon, 22-08-2019, <https://foreignpolicy.com/2019/08/14/time-is-running-out-for-syrians-in-lebanon/>

¹⁰⁸ Human Rights Watch, 05-07-2019, Lebanon: Syrian Refugee Shelters Demolished, 22-08-2019, <https://www.hrw.org/news/2019/07/05/lebanon-syrian-refugee-shelters-demolished>

¹⁰⁹ Business Insider, 09-08-2019, A scathing new Pentagon report blames Trump for the return of ISIS in Syria and Iraq, 23-08-2019, <https://www.businessinsider.nl/pentagon-blames-trump-for-return-of-isis-syria-and-iraq-2019-8?international=true&r=US>

¹¹⁰ IOM Iraq, 29-07-2019, IOM Iraq DTM Return Index: Findings Round Four (July 2019), 23-08-2019, <https://reliefweb.int/report/iraq/iom-iraq-dtm-return-index-findings-round-four-july-2019>

¹¹¹ IOM, 30-06-2019, Iraq Mission. Displacement Tracking Matrix, 23-08-2019, <http://iraqdtm.iom.int/>

¹¹² Norwegian Refugee Council, 04-07-2019, Mosul: Over 300,000 still unable to go back home two years since end of war, 26-08-2019, <https://www.nrc.no/news/2019/july/mosul-over-300000-still-unable-to-go-back-home-two-years-since-end-of-war/>

¹¹³ European Union External Action, 07-07-2019, Yazidis in Iraq fear returning home, 23-08-2019, https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/65109/yazidis-iraq-fear-returning-home_et_en

European Union External Action, 10-07-2019, Iraq's religious minorities fear to return home, 23-08-2019, https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/65249/iraqs-religious-minorities-fear-return-home_et

¹¹⁴ UNHCR, 31-07-2019, Syria Regional Refugee Response Iraq, 23-08-2019, <https://data2.unhcr.org/en/situations/syria/location/5>

3.2.5 Latijns-Amerika

3.2.5.1 Colombia

In de eerste maanden van 2019 werd duidelijk dat het vredesakkoord uit 2016 tussen de Colombiaanse regering en de FARC niet de langverwachte rust en stabiliteit heeft gebracht waarop velen hoopten. Het vertrek van de FARC uit de buiten- en grensgebieden heeft een machtsvacuüm gecreëerd voor gewapende groeperingen. Omdat de Colombiaanse overheid tot en met heden niet bij machte is om de veiligheid in deze gebieden te waarborgen is er een situatie ontstaan waarbij gewapende milities en drugsbendes vechten over de controle in deze voormalige FARC/drugsgebieden. Het leidt tot burgerslachtoffers, verdwijningen van burgers, seksueel geweld, het rekruteren van minderjarigen en gedwongen verplaatsingen van burgers. Human Rights Watch spreekt in het rapport *The War in Catatumbo* van gedwongen verplaatsing van meer dan 40.000 burgers in de regio Catatumbo in het grensgebied met Venezuela. De onveilige situatie in de grensregio met Venezuela treft ook de Venezolaanse vluchtelingen die aldaar verblijven. Een deel van deze kwetsbare groep mensen wordt gedwongen om op cocaplantages te werken en veel vrouwen belanden in de seksindustrie.¹¹⁵

Een voormalige commandant van de FARC heeft aangekondigd dat de FARC de wapens weer zal oppakken omdat, aldus zijn verklaring, de Colombiaanse overheid zich niet aan de vredesovereenkomst houdt. De commandant, Iván Márquez, was nauw betrokken bij de vredesonderhandelingen van drie jaar geleden. Het feit dat hij zich nu afkeert van de vredesovereenkomst kan een aankondiging zijn van het uiteenvallen ervan.¹¹⁶

Een voormalige commandant van de FARC heeft aangekondigd dat de FARC de wapens weer zal oppakken omdat, aldus zijn verklaring, de Colombiaanse overheid zich niet aan de vredesovereenkomst houdt. De commandant, Iván Márquez, was nauw betrokken bij de vredesonderhandelingen van drie jaar geleden. Het feit dat hij zich nu afkeert van de vredesovereenkomst kan een aankondiging zijn van het uiteenvallen ervan.¹¹⁷

Colombia als opvangland

President Iván Duque kondigde op 5 augustus 2019 aan dat aan meer dan 25.000 in Colombia geboren Venezolaanse kinderen van wie de ouders naar Colombia zijn gevlucht, de Colombiaanse nationaliteit verleend zal worden.¹¹⁸

3.2.5.2 Nicaragua

In Nicaragua heerst onrust en geweld. Demonstraties gericht tegen het regime van president Ortega escaleerden door gebruik van zwaar geweld door de politie en pro-regeringsmilities: er vielen veel doden en gewonden en veel demonstranten werden aangehouden en gevangengen. In maart 2019 volgden gesprekken met de oppositionele alliantie, de zogenaamde *Alianza Cívica*, waarna afspraken werden gemaakt over de vrijlating van demonstranten en politieke gevangenen.¹¹⁹

In mei 2019 kwam het daadwerkelijk tot een amnestieregeling voor een deel van de opgepakte demonstranten. De amnestieregeling geldt echter voor zowel gearresteerde demonstranten als daders van het geweld (politieagenten en pro-regering milities). Bovendien mogen vrijgelaten politiek gevangenen zich niet langer bezig houden met anti-regeringsdemonstraties.¹²⁰

---

¹¹⁵ HRW, *The War in Catatumbo*, 08-08-2019, <https://www.hrw.org/report/2019/08/08/war-catatumbo/abuses-armed-groups-against-civilians-including-venezuelan-exiles>

¹¹⁶ The New York Times, *Colombia's former FARC guerilla leader calls for return to war*, 29-08-2019, <https://www.nytimes.com/2019/08/29/world/americas/colombia-farc-rebel-war.html>

¹¹⁷ The New York Times, *Colombia's former FARC guerilla leader calls for return to war*, 29-08-2019, <https://www.nytimes.com/2019/08/29/world/americas/colombia-farc-rebel-war.html>

¹¹⁸ UN News, *Colombia offers nationality rights to Venezuelan children born there: UN hails 'very important step'*, 06-08-2019, <https://news.un.org/en/story/2019/08/1043771>

¹¹⁹ VOA News, *Nicaragua Opposition Demands Conditions for Resuming Talks*, 19-03-2019, <https://www.voanews.com/americas/nicaragua-opposition-demands-conditions-resuming-talks>

¹²⁰ The Guardian, *Nicaragua frees more than 100 political prisoners under new amnesty law*, 11-06-2019, <https://www.theguardian.com/world/2019/jun/11/nicaragua-political-prisoners-released-new-law>

In Nicaragua geldt sinds eind 2018 een de facto staat van beleg,¹²¹ hetgeen in juli 2019 werd bevestigd toen president Ortega verklaarde niet langer als president van het land te regeren maar als opperbevelhebber van de nationale politie in een politiestaat.¹²²

De *Alianza Cívica* wil dat de burgerlijke vrijheden worden hersteld en dat vervroegde verkiezingen worden uitgeschreven. President Ortega weigert echter tot en met heden gehoor te geven aan deze eisen: de eerstvolgende verkiezingen staan gepland voor 2021. De president is vol vertrouwen over de uitkomst van deze verkiezingen; zijn (Sandinista) beweging zou klaar zijn om de verkiezingen in 2021 te winnen.¹²³

3.2.5.3 Venezuela

In het in juli verschenen rapport van de Hoge Commissaris voor de mensenrechten van de Verenigde Naties (OHCHR), wordt gesproken over een schending van alle mensenrechten. De OHCHR is bezorgd dat de uitstroom van Venezolaanse vluchtelingen zal blijven groeien en de situatie van achterblijvers zal verslechteren indien verbeteringen uitblijven.¹²⁴

Impact Venezolanen op Aruba, Bonaire en Curaçao

De Working Group of the Organization of American States (OAS) schrijft in haar in juli verschenen rapport over de regionale gevolgen van de grote uitstroom van migranten uit Venezuela dat verschillende Caraïbische landen de basisregels van het internationaal vluchtelingenrecht overtreden. Zo worden bijvoorbeeld in Curaçao Venezolanen vastgezet en gedeporteerd zonder dat deze mensen toegang krijgen tot een eerlijke rechtsgang in het land. Venezolanen worden niet geregistreerd, ontvangen daardoor geen internationale bescherming of andere verblijfsstatus, waardoor zij worden gedwongen tot illegaliteit.¹²⁵

In verband met de crisis in Venezuela heeft het kabinet op 26 april jl. besloten om in de Voorjaarsnota een bedrag van € 23,8 miljoen te reserveren voor bijstand aan de vreemdelingenketens in Aruba en Curaçao. In overleg met de uitvoerende organisaties in Nederland en met de landen Aruba en Curaçao legt DMB de laatste hand aan een plan van aanpak. Voor de IND zal dat o.a. inhouden dat in de 2e helft 2019 en in 2020 IND-ers tijdelijk worden uitgezonden om de immigratiediensten op Aruba en Curaçao in het asielproces te ondersteunen.

Op 5 augustus jl. werd bekend gemaakt dat Curaçao en Trinidad en Tobago een akkoord hebben gesloten over een directe vlucht tussen de beide landen.¹²⁶ Deze nieuwe directe vlucht kan mogelijk een nieuwe route gaan vormen voor Venezolanen die naar Curaçao willen vluchten.

3.2.6 Balkan, Albanië

De val van het communistische regime in 1992 was het startsein voor een grootschalige exodus van Albanezen naar vooral de EU. Het United Nations Development Program raamde het Bruto Nationaal Inkomen per capita voor 2017 op 11.886 USD. De Albanezen scoorden in 2017 hun 'overall life satisfaction' met een rapportcijfer 4,6 uit tien punten.¹²⁷

---

¹²¹ De juridische, grondwettelijke, grondslag ontbreekt tot en met heden.

¹²² El Confidencial, *State of Siege is the new "Normalcy" in Nicaragua*, 28-11-2018, <https://confidencial.com.ni/state-of-siege-is-the-new-normalcy-in-nicaragua/>; El Confidencial, *Nicaragua: Political Reform and Elections in 2020*, 30-07-2019, <https://confidencial.com.ni/nicaragua-political-reform-and-elections-in-2020/>

¹²³ The New York Times, *Vatican Envoy: Nicaraguan Government Says Talks 'Concluded'*, 01-08-2019, <https://www.nytimes.com/aponline/2019/08/01/world/americas/ap-It-nicaragua.html>

¹²⁴ Human Rights Council, *Report of the United Nations High Commissioner for Human Rights on the situation of Human rights in the Bolivarian Republic of Venezuela*, Human rights in the Bolivarian Republic of Venezuela, 05-07-2019, <https://reliefweb.int/report/venezuela-bolivarian-republic/report-united-nations-high-commissioner-human-rights-situation>

¹²⁵ OAS, *OAS Working Group to Address the Regional Crisis Caused by Venezuela's Migrant and Refugee Flows*, juli 2019, <http://shapersforvenezuela.com/wp-content/uploads/2019/07/OAS-Working-Group-to-Address-the-Regional-Crisis-Caused-by-Venezuelas-Migrant-and-Refugee-Flows.pdf>

¹²⁶ Curaçao Chronicle, *New flight between Curacao and Trinidad and Tobago to strengthen ties among countries*, 05-08-2019, <https://www.curaçaochronicle.com/post/main/new-flight-between-curacao-and-trinidad-and-tobago-to-strengthen-ties-among-countries/>

¹²⁷ United Nations Development Programme, *Human development indices and indicators, 2018 statistical update*, http://hdr.undp.org/sites/default/files/2018_human_development_statistical_update.pdf

Het land wordt geteisterd door criminaliteit en corruptie. Minister-President Rama en zijn Socialistische Partij worden met regelmaat in verband gebracht met corruptie en misdaad. De oppositie organiseert regelmatig protestdemonstraties, waarbij op 11 mei een demonstratie uit liep op geweld. De belangrijkste oppositiepartij, de Democratische Partij wordt echter ook in verband gebracht met corruptie en misdaad. Op 30 juni 2019 vonden lokale verkiezingen plaats, deze werden grotendeels geboycot door de oppositie. Bij deze verkiezingen werden onregelmatigheden gemeld.¹²⁸

De verwachting is dat de Europese Raad in oktober een besluit zal nemen over het starten van toetredingsonderhandelingen met Albanië. Het vooruitzicht is dat de Europese Raad zal besluiten dat Albanië niet toe is aan het starten van toetredingsonderhandelingen omdat Albanië er nog niet rijp voor is.¹²⁹

3.2.7 Oost-Europa, Moldavië

Het United Nations Development Program raamde het Bruto Nationaal Inkomen per capita voor 2017 op 5.554 USD. De Moldaviërs scoorden in 2017 hun 'overall life satisfaction' 5,3 uit tien punten.¹³⁰

Op 24 februari 2019 vonden parlementsverkiezingen plaats, waarbij de drie grootste partijen samen 81 van de 101 zetels behaalden. Het betreft de Democratische Partij van de tot dan toe president Plahotniuc, de pro-Russische Socialistische Partij en het pro-EU-blok genaamd ACUM. Uiteindelijk sloten de Socialistische Partij en ACUM in juni een regeringscoalitie met elkaar. Er volgde een strijd om de macht met de regering van Plahotniuc die weigerde op te stappen. Onder druk van zowel westerse landen als Moskou gaf de regering van Plahotniuc zich op 14 juni 2019 gewonnen. Op 9 juli 2019 stemde het parlement in met een afzettingprocedure tegen de advocaat generaal, die wordt gezien als verdediger van de belangen van de vorige president Plahotniuc.¹³¹ Het regime van Plahotniuc wordt over het algemeen aangemerkt als oligarchisch en corrupt. De nieuwe regering heeft aangekondigd corruptie te willen bestrijden. Als beloning voor de goede koers die het land vaart heeft de EU een bedrag van 45 miljoen euro aan hulp gelden toegezegd.¹³²

Op 7 augustus heeft de Koninklijke Marechaussee in Ter Apel twee Moldaviërs aangehouden op verdenking van mensensmokkel. De twee mannen vervoerden tien personen uit Moldavië in een busje. Deze tien personen hebben asiel aangevraagd.¹³³

¹²⁸ Al Jazeera, A disputed election leaves Albania's democracy in tatters, 01-07-2019, <https://www.aljazeera.com/news/2019/07/disputed-election-leaves-albania-democracy-tatters-190701195743565.html>

¹²⁹ The Guardian, Edi Rama, Albania's unconventional PM who wants to escape the 'curse of history', 10-06-2019, <https://www.theguardian.com/world/2019/jun/10/edi-rama-albania-pm-escape-curse-of-history>

¹³⁰ United Nations Development Programme, *Human development indices and indicators, 2018 statistical update*, http://hdr.undp.org/sites/default/files/2018_human_development_statistical_update.pdf

¹³¹ The New York Times, *Moldova Had Two Governments. One Has Finally Resigned*, 14-06-2019, <https://www.nytimes.com/2019/06/14/world/europe/moldova-new-government.html>

¹³² RFE/RL, *Moldovan Prime Minister Secures \$45 Million In Aid In Brussels*, 25-07-2019, <https://www.rferl.org/a/moldovan-prime-minister-secures-45-million-in-aid-in-brussels/30074269.html>; RFERL, *EU To Unblock Some Financial Aid To Moldova Due To Reform Progress*, 15-07-2019 <https://www.rferl.org/a/moldova-eu-aid-hahn-/30057151.html>

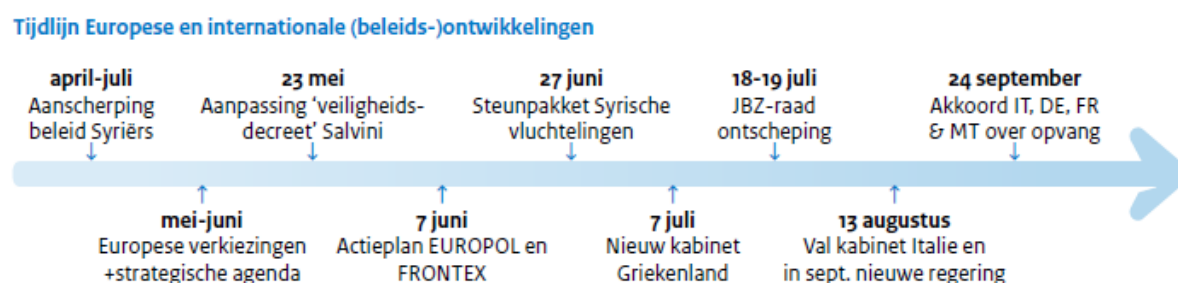
¹³³ Dagblad van het Noorden, *Twee Moldaviërs opgepakt in Ter Apel wegens mensensmokkel*, 08-08-2019, https://www.dvhn.nl/groningen/Twee-Moldavi%C3%ABrs-opgepakt-in-Ter-Apel-wegens-mensensmokkel-24717091.html?harvest_referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2Furl%3Fsa%3Dt%26rct%3Dj%26q%3D%26escrc%3Ds%26source%3Dweb%26cd%3D3%26ved%3D2ahUKewiOq_eE_fzjAhXKdewKHZdZATMQFjACegQIARAB%26url%3Dhttps%253A%252F%252Fwww.dvhn.nl%252Fgroningen%252FTwee-Moldavi%2525C3%2525ABrs-opgepakt-in-Ter-Apel-wegens-mensensmokkel-24717091.html%26usg%3DAOvVaw2uzcPY7aFv1TdNq16cN2F

4. (Beleids)ontwikkelingen

4.1 Europees beleid

In onderstaande figuur zijn de belangrijkste Europese en internationale ontwikkelingen genoemd. Een van deze ontwikkelingen is de negatievere houding ten opzichte van Syriërs in Libanon en Turkije. Zo besloot de Hoge Defensie Raad van Libanon om ongeoorloofde permanente gebouwen te ontmantelen die vluchtelingen in Libanon opvangen.¹³⁴ In Italië hebben spanningen binnen de regering geleid tot aanpassing van het 'veiligheidsdecreet' wat betreft de Italiaanse navigatiecode en sanctionering van personen die migranten op zee redden. In augustus is de Italiaanse regering gevallen. De nieuwe regering bestaat uit de sociaal democratische PD en de populistische vijfsterrenbeweging, wederom onder leiding van Conte. Eind juli vond een informele JBZ-raad plaats waarbij Frankrijk en Duitsland een voorstel deden voor een tijdelijk ontschepingsmechanisme en automatische herverdeling over lidstaten.¹³⁵ Ondertussen zijn Italië, Malta, Duitsland en Frankrijk eind september tot een akkoord over de opvang van migranten gekomen, deze overeenkomst zal op 8 oktober worden voorgelegd aan andere Europese lidstaten.¹³⁶

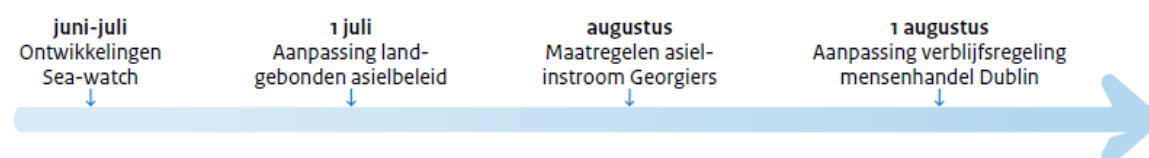
Figuur 4.1 Tijdlijn Europese en internationale (beleids-)ontwikkelingen

4.2 Nederlands beleid

In onderstaande figuur staan de belangrijkste Nederlandse beleidsontwikkelingen genoemd. Het onder Nederlandse vlag varende reddingsschip Sea-Watch 3 is op 1 juni vrijgegeven nadat het in beslag was genomen door de Italiaanse justitie.¹³⁷ Naar aanleiding van de forse toename van mensenhandel aangiften begin 2019 is het beleid inzake het verlenen van B8/3-verblijfsvergunningen aan Dublinclaimanten gewijzigd.¹³⁸ Daarnaast hebben de algemene ambtsberichten ertoe geleid dat het land gebonden asielbeleid voor Afghanistan, Iran en Libië op een aantal punten is aangepast.

Figuur 4.2 Tijdlijn (Beleids-)ontwikkelingen in Nederland

¹³⁴ Al Jazeera, 'Lebanon troops demolish Syrian refugee homes as deadline expires', d.d. 01-07-2019, gevonden op: <https://www.aljazeera.com/news/2019/07/lebanon-troops-demolish-syrian-refugee-homes-deadline-expires-190701111106849.html>

¹³⁵ Kamerbrief 'Verslag van de informele JBZ-Raad op 18-19 juli 2019 te Helsinki', d.d. 22-08-2019

¹³⁶ De Volkskrant, Vier landen akkoord over opvang, 24-09-2019

¹³⁷ Trouw, 'Reddingsschip Sea-Watch 3 mag weer varen', d.d. <https://www.trouw.nl/nieuws/reddingsschip-sea-watch-3-mag-weer-varen~b911ae73/>

¹³⁸ Kamerbrief 'Mensenhandel', d.d. 28-06-2019